

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

55. aastakäik

5. aprill 2012

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni määrus (EL) nr 290/2012, 30. märts 2012, millega muudetakse määrust (EL) nr 1178/2011, millega kehtestatakse tsiviilennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 1

Hind: 4 EUR

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 290/2012,

30. märts 2012,

millega muudetakse määrust (EL) nr 1178/2011, millega kehtestatakse tsiviilennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008

EUROOPA KOMISJON,

seerida vastavalt teatavatele tehnilistele kriteeriumidele. Seepärast tuleks sätestada asjaomased tehnilised nõuded ja haldusmenetlused.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrust (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 7 lõiget 6, artikli 8 lõiget 5 ja artikli 10 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruses (EL) nr 1178/2011 ⁽²⁾ on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad teatavate piloodilubade kohta ning liikmesriikide piloodi- ja pardainsenerilubade piloodilubadeks muutmise kohta, samuti kolmandates riikides väljaantud lubade tunnustamise tingimused. Määruses on sätestatud ka eeskirjad pilootide tervisetõendite kohta ning liikmesriikide tervisetõendite muutmise ja lennundusarstide sertifitseerimise tingimused. Peale selle sisaldab määrus (EL) nr 1178/2011 salongipersonali tervisesei-sundit käsitlevaid sätteid.
- (2) Vastavalt määrusele (EÜ) nr 216/2008 peavad pilootide koolitusorganisatsioonid ja lennundusmeditsiinikeskused omama sertifikaati. Sertifikaat antakse välja pärast teatavate tehniliste ja haldusalaste nõuete täitmist. Seepärast tuleks sätestada selliste organisatsioonide haldus- ja juhtimissüsteemi käsitlevad eeskirjad.
- (3) Pilootide koolitamiseks, eksamineerimiseks ja kontrollimiseks kasutatavad lennutreeningseadmed tuleb sertifit-

- (4) Määruse (EÜ) nr 216/2008 kohaselt peab salongipersonal olema jätkuvalt võimeline ja pädev täitma talle määratud ohutusalasaid ülesandeid. Ärilises lennutegevuses osalevatel isikutel peab olema tunnistus, nagu nähti algselt ette III lisa O alajao punkti OPS 1.1005 alapunktiga d, mis on sätestatud nõukogu 16. detsembri 1991. aasta määruses (EMÜ) nr 3922/91 tehniliste nõuete ja haldusprotseduuride kooskõlastamise kohta tsiviilennunduses ⁽³⁾. Seepärast tuleks sätestada salongipersonali kvalifikatsiooni ja sellega seotud tunnistusi käsitlevad eeskirjad.
- (5) Määruses (EL) nr 1178/2011 ei ole sätestatud pädevate asutuste järelevalvealast suutlikkust. Seepärast muudetakse käesoleva määrusega määrust (EL) nr 1178/2011, lisades pädevate asutuste ja organisatsioonide haldus- ja juhtimissüsteemi käsitlevad sätteid. Kooskõlas määrusega (EÜ) nr 216/2008 tuleks määrusele (EL) nr 1178/2011 lisada ka liikmesriike, komisjoni ja ametit ühendavat teabevõrku käsitlevad eeskirjad.
- (6) Lennundussektorile ja liikmesriikide haldusasutustele on vaja anda piisavalt aega uue raamistikuga kohanemiseks ja enne käesoleva määruse kohaldamise algust väljaantud sertifikaatide, tõendite ja tunnistuste, sealhulgas ohutuskoolituse tunnistuste kehtivuse tunnustamiseks teatavatel tingimustel.
- (7) Sujuva ülemineku ja tsiviilennundusohutuse ühtse kõrge taseme tagamiseks liidus peaksid rakendusmeetmed kajastama kõige uuemaid arengusuundi, sealhulgas parimaid tavasid ning teaduslikke ja tehnoloogilisi edusamme lennumeeskonna koolitamise valdkonnas. Sellega seoses tuleks arvesse võtta määrust (EMÜ) nr 3922/91, Rahvusvahelise Tsiviilennunduse Organisatsiooni (edaspidi

⁽¹⁾ ELT L 79, 13.3.2008, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 311, 25.11.2011, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 373, 31.12.1991, lk 4.

„ICAO”) ja Euroopa Ühinenud Lennuametite kuni 30. juunini 2009 heakskiidetud tehnilisi nõudeid ja haldusmenetlusi ning konkreetse liikmesriigi olukorda käsitlevaid olemasolevaid õigusakte.

- (8) Määrust (EL) nr 1178/2011 tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (9) Määruse (EMÜ) nr 3922/91 III lisas sätestatud meetmed salongipersonali ohutuskoolituse tunnistuste kohta kustutatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 69 lõikele 3. Vastavateks meetmeteks loetakse käesoleva määrusega kehtestatud meetmed.
- (10) Euroopa Lennundusohutusamet (edaspidi „amet”) on ette valmistanud rakenduseeskirjade eelnõu ning esitanud selle määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 19 lõike 1 kohaselt arvamusena komisjonile.
- (11) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 65 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 1178/2011 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklile 1 lisatakse järgmised punktid:

- „6. salongitöötaja tunnistuste väljaandmise, pikendamise, muutmise, peatamise, tühistamise või neile piirangute kehtestamise tingimused ning salongitöötaja tunnistuste omanike õigused ja kohustused;
7. tingimused, mida kohaldatakse tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskondade kvalifitseerimist teostavate piloodikoolitusorganisatsioonide sertifikaatide ja lennundusmeditsiinilisi hindamisi teostavate lennundusmeditsiinkeskuste sertifikaatide väljaandmise, pikendamise, muutmise, peatamise, tühistamise või neile piirangute kehtestamise suhtes;
8. lennutreeningseadmete sertifitseerimise ning kõnealuseid seadmeid käitavate ja kasutavate organisatsioonide sertifitseerimise suhtes kohaldavad nõuded;
9. haldus- ja juhtimissüsteemi suhtes kohaldatavad nõuded, mida liikmesriigid, amet ja asjaomased organisatsioonid lõigetes 1–8 osutatud eeskirjade puhul peavad järgima.”

2) Artiklile 2 lisatakse järgmised punktid 11, 12 ja 13:

- „11) „salongitöötaja” – lennumeeskonda ja tehnilise meeskonda mittekuuluv nõuetekohase kvalifikatsiooniga

meeskonnaliige, kelle käitaja on määranud täitma lennutegevuse ajal reisijate ja lennu ohutusega seotud ülesandeid,

12) „õhusõiduki meeskond” – lennumeeskond ja salongi-personal;

13) „JAR-nõuetele vastav sertifikaat, tunnistus või organisatsioon” – sertifikaat või tunnistus, mille on välja andnud või mida on tunnustanud, või organisatsioon, mille on sertifitseerinud, heaks kiitnud, registreerinud või mida on tunnustanud JAR-nõudeid kajastavate siseriiklike õigusaktide ja menetluste kohaselt JAR-nõudeid juba rakendav liikmesriik, keda on soovitatud vastastikuseks tunnustamiseks Ühinenud Lennuametite süsteemis seoses kõnealuste JAR-nõuetega.”

3) Artikli 4 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

— väljend „8. aprilli 2012” asendatakse väljendiga „käesoleva määruse kohaldamist”;

— väljend „8. aprillil 2017” asendatakse väljendiga „8. aprillil 2018”.

4) Lisatakse järgmised artiklid 10a, 10b ja 10c:

„Artikkel 10a

Piloodikoolitusorganisatsioonid

1. Piloodikoolitusorganisatsioonid peavad järgima VI ja VII lisas sätestatud tehnilisi nõudeid ja haldusmenetlusi ning nad tuleb sertifitseerida.

2. Piloodikoolitusorganisatsioonid, millel on liikmesriigi poolt enne käesoleva määruse kohaldamist välja antud või tunnustatud JAR-nõuetele vastav sertifikaat, käsitatakse käesoleva määruse kohaselt välja antud sertifikaadi omanikena.

Sel juhul on neil organisatsioonidel üksnes liikmesriigi väljaantud sertifikaadis sisalduvad õigused.

Ilma et see mõjutaks artikli 2 kohaldamist, kohandavad piloodikoolitusorganisatsioonid oma juhtimissüsteemi, koolitusprogramme, menetlusi ja käsiraamatuid nii, et need vastaksid VII lisas sätestatud nõuetele hiljemalt 8. aprillil 2014.

3. JAR-nõuetele vastavatel koolitusorganisatsioonidel, mis on liikmesriigis registreeritud enne käesoleva määruse kohaldamist, on lubatud pakkuda koolitust JAR-nõuetele vastava erapiloodiloo (PPL) saamiseks.

4. Liikmesriigid asendavad lõike 2 esimeses lõigus osutatud sertifikaadid VI lisas sätestatud vormile vastava sertifikaadiga hiljemalt 8. aprillil 2017.

Artikkel 10b

Lennutreeningseadmed

1. Pilootide koolitamiseks, testimiseks ja kontrollimiseks kasutatavad lennutreeningseadmed (FSTDd), välja arvatud katselennukoolituseks kasutatavad arendatavad lennutreeningseadmed, peavad vastama VI ja VII lisas sätestatud tehnilistele nõuetele ja haldusmenetlustele ning need tuleb kvalifitseerida.

2. JAR-nõuetele vastavad lennutreeningseadmete (FSTDde) kvalifikatsiooni sertifikaadid, mis on välja antud või mida on tunnustatud enne käesoleva määruse kohaldamist, loetakse käesoleva määruse kohaselt välja antuks.

3. Liikmesriigid asendavad lõikes 2 osutatud sertifikaadid VI lisas sätestatud vormile vastava kvalifikatsioonisertifikaadiga hiljemalt 8. aprillil 2017.

Artikkel 10c

Lennundusmeditsiinikeskused

1. Lennundusmeditsiinikeskused peavad järgima VI ja VII lisas sätestatud tehnilisi nõudeid ja haldusmenetlusi ning nad tuleb sertifitseerida.

2. JAR-nõuetele vastavad lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadid, mille liikmesriik on välja andnud või mida ta on tunnustanud enne käesoleva määruse kohaldamist, loetakse käesoleva määruse kohaselt välja antuks.

Lennundusmeditsiinikeskused kohaldavad oma juhtimissüsteemi, koolitusprogramme, menetlusi ja käsiraamatuid nii, et need vastaksid VII lisas sätestatud nõuetele hiljemalt 8. aprillil 2014.

3. Liikmesriigid asendavad lõike 2 esimeses lõigus osutatud lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadid VI lisas sätestatud vormile vastava sertifikaadiga hiljemalt 8. aprillil 2017."

5) Lisatakse järgmised artiklid 11a, 11b ja 11c:

„Artikkel 11a

Salongipersonali kvalifikatsioon ja vastavad tunnistused

1. Määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 4 lõike 1 punktides b ja c nimetatud õhusõidukitega toimivas ärilises lennutegevuses osalevad salongitöötajad peavad olema kvalifitseeritud

ning omama selle kohta V ja VI lisas sätestatud tehnilistele nõuetele ja haldusmenetlustele vastavat tunnistust.

2. Enne käesoleva määruse kohaldamist nõukogu määruse (EMÜ) nr 3922/91 (edaspidi „EL-OPS“) kohaselt välja antud ohutuskoolituse tunnistust omavate salongitöötajate puhul kehtib järgmine:

a) neid käsitatakse käesoleva määruse tingimustele vastavateks, kui nad vastavad EL-OPSi koolitus-, kontrolli- ja hiljutise lennukogemuse nõuetele või

b) kui nad ei vasta EL-OPSi koolitus-, kontrolli- ja hiljutise lennukogemuse nõuetele, peavad nad käesoleva määruse tingimustele vastamiseks läbima kogu vajaliku koolituse ja kontrolli või

c) kui nad ei ole lennukitega toimivas ärilises lennutegevuses üle viie aasta osalenud, peavad nad käesoleva määruse tingimustele vastamiseks läbima V lisas nõutud algkoolituskursuse ning sooritama vastava eksami.

3. EU-OPSi tingimustele vastavad ohutuskoolituse tunnistused asendatakse VI lisas sätestatud vormile vastava salongitöötaja tunnistusega hiljemalt 8. aprillil 2017.

4. Käesoleva määruse kohaldamise ajal kopteritega toimivas ärilises lennutegevuses osalevate salongitöötajate puhul kehtib järgmine:

a) neid käsitatakse V lisa algkoolitusnõuetele vastavana, kui nad vastavad kopteritega toimiva ärilise lennutranspordi suhtes kohaldatavate JAR-nõuete kohastele koolitus-, kontrolli- ja hiljutise lennukogemuse nõuetele või

b) kui nad ei vasta kopteritega toimiva ärilise lennutranspordi suhtes kohaldatavate JAR-nõuete kohastele koolitus-, kontrolli- ja hiljutise lennukogemuse nõuetele, peavad nad käesoleva määruse tingimustele vastamiseks läbima kogu kopteri(te) käitamiseks vajaliku koolituse ja kontrolli, välja arvatud algkoolituse või

c) kui nad ei ole kopteritega toimivas ärilises lennutegevuses üle viie aasta osalenud, peavad nad käesoleva määruse tingimustele vastamiseks läbima V lisas nõutud algkoolituskursuse ning sooritama vastava eksami.

5. Ilma et see mõjutaks artikli 2 kohaldamist, antakse kõikidele kopteritega toimivas ärilises lennutegevuses osalevatele salongitöötajatele välja VI lisas sätestatud vormile vastav salongitöötaja tunnistus hiljemalt 8. aprillil 2013.

Artikkel 11b

Järelevalvevõimekus

1. Iga liikmesriik määrab ühe või mitu üksust liikmesriigi pädeva(te)ks asutus(t)eks, millele antakse üle määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega hõlmatud isikute ja organisatsioonide sertifitseerimise ja järelevalvega seotud asjaomased volitused ja kohustused.
2. Kui liikmesriik määrab pädevaks asutuseks rohkem kui ühe üksuse, kohaldatakse järgmist:
 - a) iga pädeva asutuse pädevusvaldkonnad peavad olema kohustuste ja geograafiliste piiride osas selgelt määratletud;
 - b) üksused peavad tegema koostööd, et tagada kõikide määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega hõlmatud isikute ja organisatsioonide tulemuslik järelevalve oma vastavates valdkondades.
3. Liikmesriigid tagavad, et pädeva(te)l asutus(te)l on vajalik suutlikkus teostada kõikide nende järelevalveprogramiga hõlmatud isikute ja organisatsioonide järelevalvet, sealhulgas piisavalt vahendeid käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmiseks.
4. Liikmesriigid tagavad, et pädeva asutuse töötajad ei täida järelevalveülesandeid juhul, kui tõendatakse, et sellega võib kaasneda otsene või kaudne huvide konflikt, eelkõige seoses perekondlike või finantshuvidega.
5. Töötajatel, keda pädev asutus volitab sertifitseerimise ja/või järelevalveülesandeid täitma, peab olema õigus täita vähemalt järgmisi ülesandeid:
 - a) kontrollida asjaomaseid dokumente, andmeid, protseduure ja kõiki muid sertifitseerimise ja/või järelevalveülesande täitmiseks seotud materjale;
 - b) teha nendest dokumentidest, andmetest, eeskirjadest ja muudest materjalidest koopiaid või väljavõtteid;
 - c) küsida kohapeal suulisi selgitusi;
 - d) siseneda vajalikesse ruumidesse, käitamiskohtadesse või transpordivahenditesse.
 - e) teha auditeid, uurimisi, hindamisi ja kontrole, sealhulgas õhusõiduki kontrolli seisuplatsil ning etteteatamiseta kontrollkäike; ning
 - f) võtta või algatada vajalikke täitemeeteid.
6. Lõikes 5 loetletud ülesandeid tuleb täita kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusnormidega.

Artikkel 11c

Üleminekumeetmed

Organisatsioonide puhul, kelle jaoks pädevaks asutuseks on amet, kohaldatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 21 lõike 1 punktiga b järgmist:

- a) liikmesriik edastab ametile kõik asjaomaste organisatsioonide järelevalvega seotud dokumendid hiljemalt 8. aprillil 2013;
 - b) sertifitseerimismenetlused, mille liikmesriik on algatanud enne 8. aprilli 2012, viib lõpule asjaomane liikmesriik koostöös ametiga. Amet omandab sellise organisatsiooni suhtes kõik pädeva asutuse kohustused alates sertifikaadi väljaandmisest asjaomase liikmesriigi poolt.
- 6) Artiklile 12 lisatakse järgmine punkt:
- „1b. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid otsustada mitte kohaldada I–IV lisa sätteid kuni 8. aprillini 2013”;
- 7) Artikli 12 lõikes 7 asendatakse sõnad „lõikeid 2–6” sõnadega „lõikeid 1b–6”.
- 8) Lisatakse V, VI ja VII lisa, mille tekst on sätestatud käesoleva määruse lisas.

Artikkel 2

1. Käesolev määrus jõustub kahekümndal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- Seda kohaldatakse alates 8. aprillist 2012.
2. Erandina lõike 1 teisest lõigust võivad liikmesriigid otsustada mitte kohaldada järgmisi sätteid:
 - a) V–VII lisa kuni 8. aprillini 2013;
 - b) VII lisa punkti ORA.GEN.200 alapunkti a alapunkti 3 sätteid nende lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi omanike suhtes, kes ei ole sertifitseeritud koolitusorganisatsioon ja ei oma lennundusettevõtja sertifikaati, kuni 8. aprillini 2014.
 - c) VI ja VII lisa JAR-nõuetele mittevastavate sertifitseeritud koolitusorganisatsioonide ja lennundusmeditsiinikeskuste suhtes kuni 8. aprillini 2014;
 - d) V lisa punkti CC.GEN.030 kuni 8. aprillini 2015;
 - e) V lisa kopteritega toimivas ärilises lennutegevuses osalevatele salongitöötajate suhtes kuni 8. aprillini 2015;

- f) VI ja VII lisa üksnes kergõhusõiduki piloodiloo, erapiloodiloo, õhupalli piloodiloo või purilennuki piloodiloo koolitust pakkuvate organisatsioonide suhtes kuni 8. aprillini 2015;
- g) VI ja VII lisa nende koolitusorganisatsioonide suhtes, kes pakuvad katselennupädevuskoolitust kooskõlas määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa punktiga FCL.820, kuni 8. aprillini 2015.
3. Kui liikmesriik kohaldab lõike 2 sätteid, teatab ta sellest komisjonile ja ametile. Teates tuleb kirjeldada erandi kestust ja põhjusi ning rakendusprogrammi, mis sisaldab kavandatavaid meetmeid ja nende ajakava.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Brüssel, 30. märts 2012

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

LISA

„V LISA

ÄRILISES LENNUTRASPORDIS OSALEVA SALONGIPERSONALI KVALIFIKATSIOON

[CC-OSA]

GEN-ALAJAGU

ÜLDNÕUDED

CC.GEN.001 Pädev asutus

Käesoleva osa tähenduses on pädev asutus see asutus, mille nimetab liikmesriik ja mille käest taotletakse salongitöötaja tunnistust.

CC.GEN.005 Reguleerimisala

Käesoleva osaga nähakse ette salongitöötaja tunnistuste väljaandmise nõuded ning nende kehtivuse ja omanike poolt kasutamise tingimused.

CC.GEN.015 Salongitöötaja tunnistuse taotlus

Salongitöötaja tunnistuse taotlus esitatakse pädeva asutuse kehtestatud vormis ja viisil.

CC.GEN.020 Vanuse alammäär

Salongitöötaja tunnistuse taotleja peab olema vähemalt 18-aastane.

CC.GEN.025 Õigused ja tingimused

- a) Salongitöötaja tunnistuse omanikul on õigus tegutseda salongitöötajana määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 4 lõike 1 punktides b ja c nimetatud õhusõidukitega toimivas ärilises lennutranspordis.
- b) Salongitöötajad võivad punktis a sätestatud õigusi kasutada üksnes juhul, kui nad:
 - 1) omavad punkti CC.CCA.105 kohast kehtivat salongitöötaja tunnistust ning
 - 2) vastavad punktide CC.GEN.030, CC.TRA.225 nõuetele ning MED-osa kohaldatavatele nõuetele.

CC.GEN.030 Dokumendid ja andmete säilitamine

Punkti CC.GEN.025 alapunktis b sätestatud kohaldatavatele nõuete järgimise tõendamiseks peab iga tunnistuseomanik säilitama ja nõudmise korral esitama salongitöötaja tunnistuse, õhusõidukitüübi või -variandi kvalifikatsiooni(de)ga seotud koolitus- ja eksamineerimisdokumendid ning loetelu, välja arvatud juhul, kui neid dokumente säilitab tema teenuseid kasutav käitaja, kes saab need pädeva asutuse või tunnistuseomaniku nõudmisel kohe kättesaadavaks teha.

CCA-ALAJAGU

NÕUDED SALONGITÖÖTAJA TUNNISTUSELE

CC.CCA.100 Salongitöötaja tunnistuse väljaandmine

- a) Salongitöötaja tunnistus antakse välja üksnes taotlejatele, kes on pärast käesoleva osa kohase algkoolituse läbimist sooritanud eksami.
- b) Salongitöötaja tunnistusi annavad välja järgmised organisatsioonid:
 - 1) pädev asutus ja/või
 - 2) organisatsioon, keda pädev asutus on selleks volitanud.

CC.CCA.105 Salongitöötaja tunnistuse kehtivus

Salongitöötaja tunnistus antakse välja tähtajatult ning see kehtib kuni

- a) selle peatamise või tühistamiseni pädeva asutuse poolt või
- b) tunnistuseomanik ei ole tunnistusega seotud õigusi eelneva 60 kuu jooksul vähemalt ühel õhusõidukitüübil teostanud.

CC.CCA.110 Salongitöötaja tunnistuse peatamine ja tühistamine

- a) Kui tunnistuseomanik ei vasta käesoleva osa nõuetele, võib pädev asutus tema salongitöötaja tunnistuse peatada või tühistada.
- b) Tunnistuse pädeva asutuse poolt peatamise või tühistamise korral kohaldatakse järgmist:
 - 1) tunnistuse omanikku teavitatakse kirjalikult kõnealuselt otsusest ning tema õigusest otsus kooskõlas siseriiklike õigusaktidega edasi kaevata;
 - 2) tunnistuse omanikul on keelatud kasutada salongitöötaja tunnistusega antud õigusi;
 - 3) tunnistuse omanik teavitab otsusest viivitamata oma tööandjat/tööandjaid ning
 - 4) tagastab oma tunnistuse vastavalt pädeva asutuse kehtestatud kohaldatavale korrale.

TRA-ALAJAGU

KOOLITUSNÕUDED SALONGITÖÖTAJA TUNNISTUSE TAOTLEJATELE JA OMANIKELE**CC.TRA.215 Koolituse läbiviimine**

Käesoleva osaga ette nähtud koolitused peavad vastama järgmistele nõuetele:

- a) koolituse pakkujaks on sellised koolitusorganisatsioonid või ärilise lennutranspordi ettevõtjad, kellel on selleks punkti AR.CC.200 kohane pädeva asutuse sertifikaat;
- b) koolitusi viib läbi asjaomaste koolitusteemade osas nõuetekohaselt kvalifitseeritud personal ning
- c) koolitusi viiakse läbi vastavalt organisatsiooni sertifitseerimisel kehtestatud koolitusprogrammile ja õppekavale.

CC.TRA.220 Algkoolituskursus ja eksam

- a) Salongitöötaja tunnistuse taotlejad peavad läbima algkoolituskursuse, et viia end kurssi lennunduskeskkonnaga ning omandada piisavad üldteadmised ja põhioskused reisijate ja lennu ohutusega seotud ülesannete ja kohustuste täitmiseks tava-, ebaharilikes ja hädaolukordades.
- b) Algkoolituskursuse kava peab hõlmama vähemalt käesoleva osa 1. liites märgitud teemasid. See peab sisaldama teoreetilist ja praktilist koolitust.
- c) Salongitöötaja tunnistuse taotlejad peavad punktiga a ettenähtud teadmiste ja oskuste taseme saavutamise tõendamiseks sooritama eksami, mis hõlmab kõiki punktis b märgitud koolituskava teemasid peale meeskonnatöö korraldamise koolituse.

CC.TRA.225 Õhusõidukitüübi või -variandi kvalifikatsioon(id)

- a) Kehtiva salongitöötaja tunnistuse omanikud võivad töötada üksnes õhusõidukitel, mille osas nad on kvalifitseeritud vastavalt ORO-osa kohaldatavatele nõuetele.
- b) Õhusõidukitüübi või -variandi kvalifikatsiooni omandamiseks peab tunnistuseomanik vastama järgmistele nõuetele:
 - 1) kohaldatavatele koolitus-, eksamineerimis- ja kehtivusnõuetele, mis käitava õhusõiduki osas hõlmavad vastavalt vajadusele
 - i) õhusõidukitüübi erikoolitust, käitaja ümberõpet ja tutvumisõpet;
 - ii) erinevusõpet;
 - iii) jätkuõpet ning
 - 2) ta peab olema eelnenud kuue kuu jooksul töötanud vastaval õhusõidukitüübil või läbinud enne antud õhusõidukitüübile tööle naasmist asjakohase täiendusõppe ja sooritanud vastava eksami.

CC-osa 1. liide

Algkoolituskursus ja eksam

KOOLITUSPROGRAMM

Algkoolituskursuse koolitusprogramm peab sisaldama vähemalt järgmist.

1. Lennunduse ja lennundusnormide alased teoreetilised üldteadmised kõikidest salongipersonali ülesannete ja kohustustega seotud teemadest:

- 1.1. lennundusterminoloogia, lennuteooria, reisijate paigutamine, käitamispiirkonnad, meteoroloogia ja õhusõiduki pindsaaste mõjud;
- 1.2. salongipersonali tegevust ja pädeva asutuse rolli käsitlevate lennunduseeskirjade tundmine;
- 1.3. salongipersonali ülesanded ja kohustused käitamisel ning vajadus reageerida hädaolukordadele kiiresti ja tulemuslikult;
- 1.4. jätkuv pädevus ja sobivus salongitöötajana töötamiseks, sealhulgas lennu- ja tööaja piirangute ning puhkeaja nõuete täitmine;
- 1.5. asjaomaste dokumentide ja käsiraamatute ajakohastena hoidmise ja vajaduse korral käitaja nõutud muudatuste tegemise olulisus;
- 1.6. salongipersonali tööülesannete lennutegevuskäsiraamatu kohase täitmise olulisus;
- 1.7. salongipersonali lennueelse ettevalmistuse ja konkreetsete tööülesannete täitmiseks vajaliku ohutusala teabe saamise olulisus ning
- 1.8. selliste olukordade kindlakstegemise olulisus, kus salongitöötajatel on õigus ja kohustus alustada evakueerimist ja muid hädaolukorra protseduure.

2. Suhtlemine

Koolitusel rõhutatakse salongipersonali ja lennumeeskonna vahelise töehusa suhtluse olulisust, sealhulgas suhtlusvahendite, ühise suhtlemiskeele ja terminoloogia kasutamist.

3. Lennundusega seotud inimtegurite (HF) ja meeskonnatöö korraldamise (CRM) sissejuhatav kursus

Kursuse peab läbi viima vähemalt üks salongipersonali meeskonnatöö korraldamise õpetaja. Koolitusteemasid tuleb käsitleda sügavuti ning need peavad hõlmama vähemalt järgmist:

- 3.1. *üldteemad*: inimtegurid lennunduses, meeskonnatöö korraldamise põhimõtete ja eesmärkide, inimvõimete ja nende piiridega seotud üldõpe;
- 3.2. *konkreetsed salongitöötajaga seotud teemad*: teadlikkus oma isiksusest, inimlik viga ja usaldatavus, suhtumised ja hoiakud, enesehinnang; stress ja stressijuhtimine; väsimus ja reageerimisvõime; enesekehtestamine; teadlikkus olukorrast, info hankimine ja töötlemine.

4. Reisijate kohtlemine ja salongivalve:

- 4.1. reisijate õige istekohtadele paigutamise tähtsus lennuki massi ja tasakaalu seisukohalt, reisijate erikategooriad ning vajadus paigutada järelevalveta väljapääsude juures olevatele istmetele puueteta reisijad;
- 4.2. eeskirjad käsipagasi ja salongiteeninduseks vajalike esemete ohutuks paigutamiseks ning võimalus, et see pagas võib muutuda ohtlikuks salongis viibijatele või muul viisil takistada või kahjustada lennuki avariivarustust või -väljapääse;
- 4.3. nõuanded, kuidas tunda ära ja kohelda reisijaid, kes on (või jäävad) alkoholijoobes(se), narkootikumide mõju all(a) või on agressiivsed;

- 4.4. ettevaatusabinõud juhuks, kui salongis veetakse elusloomi;
- 4.5. ülesanded, mis tuleb täita turbulentsuse korral, sealhulgas salongi turvalisuse kindlustamine, ning
- 4.6. meetodid, kuidas evakueerimise kiirendamiseks motiveerida reisijaid ja juhtida inimesi.
- 5. Lennundusmeditsiinilised aspektid ja esmaabi:**
- 5.1. lennundusmeditsiini aspektide ja ellujäämise alane üldöpe;
- 5.2. lendamise füsioloogiline mõju, pöörates eelkõige tähelepanu hüpoksiale ja hapnikuvajadusele, kuulmetõrve toimimisele ja barotraumadele;
- 5.3. esmaabi alused, sealhulgas abistamine järgmistel juhtudel:
- a) lennuhaigus;
 - b) seedehäired;
 - c) hüperventilatsioon;
 - d) põletused;
 - e) haavad;
 - f) teadvusekaotus ning
 - g) luumurrud ning pehmete kudede vigastused;
- 5.4. lennuaegsed akuutsed terviseprobleemid ning sellega seotud esmaabi vähemalt järgmises ulatuses:
- a) astma;
 - b) stress ja allergilised reaktsioonid;
 - c) šokk;
 - d) diabeet;
 - e) lämbumine;
 - f) epilepsia;
 - g) sünnitus;
 - h) insult ning
 - i) südameinfarkt;
- 5.5. asjakohase varustuse, sealhulgas esmaabihapniku, esmaabikomplektide ning nende sisu kasutamine;
- 5.6. kardiopulmonaarse elustamise praktiline koolitus kõikidele salongitöötajatele, kasutades spetsiaalselt selleks loodud nukku ning arvestades õhusõidukikeskkonna eripärasid, ning
- 5.7. tervislik seisund ja hügieen reisi ajal, sealhulgas:
- a) pardahügieen;
 - b) nakkushaigustega kokkupuute oht ning meetodid selle leevendamiseks;
 - c) meditsiinijäätmete käsitlemine;
 - d) õhusõiduki desinfitseerimine;
 - e) tegutsemine pardal surmajuhtumi korral ning

f) tähelepanuvõime juhtimine, väsimuse füsioloogilised mõjud, unefüsioloogia, ööpäevarütm ning ajavööndimuutused.

6. Kohaldatavate ICAO tehniliste tingimuste kohased ohtlikud kaubad

7. Lennunduse üldised julgeolekuaspektid, sealhulgas määruse (EÜ) nr 300/2008 sätete tundmine.

8. Tule- ja suitsutõrje koolitus:

- 8.1. salongipersonali vastutuse rõhutamine seoses kiire tegutsemisega hädaolukordades, millega kaasnevad tuli ja suits, pöörates erilist tähelepanu tegeliku tulekolde kindlakstegemise olulisusele;
 - 8.2. lennumeeskonna viivitamatu teavitamise ning konkreetsete koordineerimis- ja abistavate tegevuste tähtsus tulekahju või suitsu avastamisel;
 - 8.3. võimalike tulekahjuohtlike piirkondade, sealhulgas tualettide ja nendega seotud suitsuandurite sagedase kontrollimise vajalikkus;
 - 8.4. eri tulekahjuliigid ja iga tulekahjuliigi puhul sobivad kustutusvahendid ning vastavad protseduurid;
 - 8.5. kustutusvahendite kasutamise tehnikad, nende väärkasutamise tagajärjed ning kasutamine piiratud ruumis, kaasa arvatud praktilised tuletõrjeõppused ning lennunduses ettenähtud suitsutõrjevahendite kasutamine, ning
 - 8.6. lennuväljade maapealsete avarii- ja päästeteenistuste põhiprotseduurid.
- 9. Ellujäämiskoolitus:**
- 9.1. ebasoodsates tingimustes ellujäämise põhimõtted (nt polaarala, kõrb, džungel, meri) ning
 - 9.2. koolitus ellujäämiseks vees, sealhulgas isiklike ujupäästevahendite tegelik selgapanek ja kasutamine ning päästeparvede või muude sarnaste päästevahendite kasutamine koos tegeliku harjutamisega vees.
-

VI LISA

ASUTUSE NÕUDED ÕHUSÕIDUKI MEESKONNALE

[ARA-OSA]

GEN-ALAJAGU

ÜLDNÕUDED

I JAOTIS

Üldist

ARA.GEN.105 Mõisted

Käesolevas osas ja ORA-osas kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „nõuete täitmise vastuvõetavad viisid” – ameti vastuvõetud mittesiduvad standardid, millega selgitatakse algmääruse ja selle rakenduseeskirjade täitmise kontrollimise vahendeid;
2. „nõuete täitmise alternatiivsed viisid” – olemasolevate täitmise vastuvõetavatele viiside alternatiivid või uued võimalikud viisid määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmiseks, mille puhul amet ei ole nõuete täitmise vastuvõetavaid viise kehtestanud;
3. „sertifitseeritud koolitusorganisatsioon” – organisatsioon, mis on kvalifitseeritud välja andma ja pikendama sertifikaate piloodilubade ning sellega seotud tunnistuste ja pädevusmärgete saamiseks korraldatavate koolituste pakumiseks;
4. „instrumentaallennu esmaimitaatori mudel (BITD-mudel)” – kindlaksmääratud riist- ja tarkvara kombinatsioon, millele on antud instrumentaallennu esmaimitaatori kvalifikatsioon;
5. „sertifitseerimistingimused” – ameti vastuvõetud tehnilised standardid, millega selgitatakse, kuidas näidata kooskõla algmääruse ja selle rakenduseeskirjadega, ning mida organisatsioon saab kasutada sertifitseerimise eesmärgil;
6. „lennuinstruktor (FI)” – instruktor, kel on õigus anda õhusõidukiga koolitust vastavalt FCL-osal;e;
7. „lennutreeningseade (FSTD)” – treeningseade, mis on:
 - a) lennukite puhul lennu täisimitaator (FFS), lennuelementide imitaator (FTD), lennuimitaator (FNPT) või instrumentaallennu esmaimitaator (BITD);
 - b) kopterite puhul on lennu täisimitaator (FFS), lennuelementide imitaator (FTD) või lennuimitaator (FNPT);
8. „lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsioon” – vastavusdokumendis kindlaks määratud lennutreeningseadme (FSTD) tehniliste võimaluste tase;
9. „lennutreeningseadme (FSTD) kasutaja” – organisatsioon või isik, kes taotleb sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis koolitust, kontrolli või eksamineerimist lennutreeningseadme (FSTD) abil;
10. „lennukeeld” – õhusõiduki ametlik õhukutõusukeeld ning õhusõiduki kinnipidamiseks vajalikud abinõud;
11. „juhendmaterjal” – ameti väljatöötatud mittesiduv materjal, mis aitab illustreerida nõude või spetsifikatsiooni tähendust ning mida kasutatakse abivahendina algmääruse, selle rakenduseeskirjade ja nõuete täitmise vastuvõetavate viiside tõlgendamisel;
12. „ARO.RAMP” – lennutegevuse määruse II lisa RAMP-alajagu;
13. „muu treeningseade (OTD)” – piloodikoolituses kasutatav abivahend, mis ei ole lennutreeningseade (FSTD) ning millega läbi viidav koolitus ei eelda täieliku piloodikabiinikeskkonna olemasolu;
14. „ARA-osa” – tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskondi käsitleva määruse VI lisa;
15. „ORO-osa” – lennutegevuse määruse III lisa;

16. „CC-osa” – tsiviilennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskondi käsitleva määruse V lisa;
17. „FCL-osa” – tsiviilennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskondi käsitleva määruse I lisa;
18. „MED-osa” – tsiviilennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskondi käsitleva määruse IV lisa;
19. „ORA-osa” – tsiviilennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskondi käsitleva määruse VII lisa;
20. „peamine tegevuskoht” – organisatsiooni peakontor või registreeritud asukoht, mille kaudu kontrollitakse käesolevas määruses osutatud toiminguid ja kus toimub nendega seotud põhiline finantsjuhtimine;
21. „lennutreeningseadme katsetamisjuhend (QTG)” – dokument, mille eesmärk on tõendada, et lennutreeningseadme (FSTD) lennu- ja juhitavusomadused vastavad ettenähtud piires simuleerimisel õhusõiduki, lennukiklassi või kopteri-tüübi omadele ning täidetud on kõik kohaldatavad nõuded. Lennutreeningseadme katsetamisjuhend (QTG) sisaldab nii õhusõiduki, lennukiklassi või kopteri-tüübi andmeid kui ka valideerimiseks kasutatud lennutreeningseadme (FSTD) andmeid.

ARA.GEN.115 Järelevalvedokumendid

Pädev asutus annab asjaomastele töötajatele kõik nende ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikud õigusaktid, standardid, eeskirjad, tehnilised väljaanded ja nendega seotud dokumendid.

ARA.GEN.120 Nõuete täitmise viisid

- a) Amet töötab välja nõuete täitmise vastuvõetavad viisid, mida võib kasutada määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmise kontrollimiseks. Kui järgitakse nõuete täitmise vastuvõetavaid viise, on täidetud ka nendega seotud rakenduseeskirjade nõuded.
- b) Rakenduseeskirjade nõuetele vastavuse tagamiseks võib kasutada nõuete täitmise alternatiivseid viise.
- c) Selleks et tagada enda või oma järelevalvealuste organisatsioonide ja isikute kasutatavate kõikide nõuete täitmise alternatiivsete viiside kooskõla määrusega (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega, kehtestab pädev asutus pideva hindamise süsteemi.
- d) Pädev asutus hindab kõiki organisatsiooni poolt välja pakutud nõuete täitmise alternatiivseid viise kooskõlas punktiga OR.GEN.120, analüüsides esitatud dokumentatsiooni ning viies vajaduse korral läbi organisatsiooni kontrolli.

Kui pädev asutus leiab, et nõuete täitmise alternatiivsed viisid vastavad rakenduseeskirjadele, teatab ta viivitamata:

- 1) taotlejale, et nõuete täitmise alternatiivseid viise on lubatud rakendada, ning vajaduse korral muudab vastavalt taotleja tunnistust või sertifikaati ja
 - 2) ametile nõuete täitmise alternatiivsete viiside sisust, lisades kõigi asjaomaste dokumentide koopiad;
 - 3) teistele liikmesriikidele nendest nõuete täitmise alternatiivsetest viisidest, mis vastu võeti.
- e) Kui pädev asutus ise kasutab määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega kooskõla tagamiseks nõuete täitmise alternatiivseid viise, siis:
 - 1) teeb ta need kättesaadavaks kõikidele oma järelevalvealustele organisatsioonidele ja isikutele ning
 - 2) teatab neist viivitamata ametile.

Pädev asutus esitab ametile nõuete täitmise alternatiivsete viiside täieliku kirjelduse, sealhulgas kõik asjakohased muudatused menetlustes, ning rakenduseeskirjade täitmist kinnitava hinnangu.

ARA.GEN.125 Ameti teavitamine

- a) Pädev asutus teavitab ametit viivitamata kõikidest määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade rakendamisega seotud olulistest probleemidest.
- b) Pädev asutus esitab ametile kõikides talle laekunud vahejuhtumiaruannetes sisalduva ohutuse seisukohalt olulise teabe.

ARA.GEN.135 Viivitamatu reageerimine ohutusprobleemile

- a) Ilma et see mõjutaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/42/EÜ⁽¹⁾ kohaldamist, rakendab pädev asutus süsteemi ohutusosalase teabe nõuetekohaseks kogumiseks, analüüsimiseks ja levitamiseks.
- b) Amet rakendab süsteemi talle saabunud asjakohase ohutusosalase teabe nõuetekohaseks analüüsimiseks ning edastab viivitamata liikmesriikidele ja komisjonile kogu teabe, sealhulgas soovitude ja võetavate parandusmeetmetega seotud teabe, mida neil on vaja selleks, et aegsasti reageerida määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega hõlmatud toodete, osade, seadmete, isikute või organisatsioonidega seotud ohutusprobleemidele.
- c) Punktides a ja b osutatud teabe saamisel võtab pädev asutus nõuetekohased meetmed ohutusprobleemi lahendamiseks.
- d) Punkti c alusel võetavad meetmed tehakse viivitamata teatavaks kõikidele isikutele ja organisatsioonidele, kes vastavalt määrusele (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadele peavad neid täitma. Pädev asutus teeb meetmed teatavaks ka ametile ning ühise tegutsemise vajaduse tekkimisel teistele asjaomastele liikmesriikidele.

II JAOTIS**Juhtimine****ARA.GEN.200 Juhtimissüsteem**

- a) Pädev asutus kehtestab ja haldab juhtimissüsteemi, mis hõlmab vähemalt järgmist:
 - 1) dokumenteeritud põhimõtted ja menetlused, milles kirjeldatakse juhtimissüsteemi tegevust, vahendeid ja meetodeid, et saavutada kooskõla määrusega (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega. Menetlused peavad olema ajakohtased ja neid kasutatakse pädevas asutuses alusdokumentidena kõikide asjaomaste ülesannete puhul;
 - 2) piisav arv töötajaid ülesannete ja kohustuste täitmiseks. Töötajad peavad olema neile määratud ülesannete täitmiseks kvalifitseeritud ning olema jätkuva pädevuse tagamiseks omandanud vajalikud teadmised ja kogemused ning läbinud alg- ja täiendkoolituse. Kõikide ülesannete nõuetekohase täitmise tagamiseks tuleb kehtestada vajalike töötajate leidmise süsteem;
 - 3) nõuetekohased töövahendid ja büroopind ettenähtud ülesannete täitmiseks;
 - 4) ülesanded, millega jälgitakse juhtimissüsteemi vastavust asjaomastele nõuetele ning menetluste asjakohasust, mis muu hulgas hõlmab siseauditi korra ja ohutusrisikide juhtimise korra väljatöötamist. Nõuetele vastavuse jälgimine peab hõlmama süsteemi auditi tulemusi käsitleva tagasiside andmiseks pädeva asutuse juhtkonnale, et tagada vajaduse korral parandusmeetmete rakendamine ning
 - 5) isik või isikuterühm, kes kannab nõuetele vastavuse jälgimisega seotud ülesannete täitmise eest vastutust otse pädeva asutuse juhtkonna ees.
- b) Pädev asutus määrab iga tegevusvaldkonna, sh juhtimissüsteemi jaoks ühe või mitu isikut, kes kannavad üldist vastutust asjaomaste ülesannete juhtimise eest.
- c) Pädev asutus kehtestab menetlused, et osaleda kogu vajaliku teabe ja abi vastastikusel vahetamisel teiste pädevate asutustega, mis muu hulgas hõlmab liikmesriigi territooriumil tegutsevate, ent teise liikmesriigi või ameti poolt sertifitseeritud isikute ja organisatsioonide järelevalve tulemusi ja järeelmeetmeid.
- d) Ametile tehakse standardimise eesmärgil kättesaadavaks juhtimissüsteemiga seotud menetluste ja nende muudatuste koopia.

ARA.GEN.205 Ülesannete andmine kvalifitseeritud üksustele

- a) Liikmesriik võib määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega hõlmatud isikute või organisatsioonide algse sertifitseerimise või pideva järelevalvega seotud ülesandeid anda ainult kvalifitseeritud üksustele. Ülesannete andmisel tagab pädev asutus, et ta on teinud järgmist:
 - 1) välja töötanud süsteemi, millega antakse nii algne kui ka pidev hinnang selle kohta, kas kvalifitseeritud üksus vastab määruse (EÜ) nr 216/2008 V lisa nõuetele.

Süsteem ja hindamistulemused dokumenteeritakse;

⁽¹⁾ ELT L 167, 4.7.2003, lk 23.

2) sõlminud kvalifitseeritud üksusega mõlema poole asjakohasel juhtimistasandil heaks kiidetud dokumenteeritud kokkuleppe, milles on selgelt sätestatud järgmine:

- i) täidetavad ülesanded;
- ii) esitatavad deklaratsioonid, aruanded ja dokumendid;
- iii) asjaomaste ülesannete täitmise tehnilised tingimused;
- iv) täidetavate ülesannetega seotud vastutus ning
- v) ülesannete täitmisel saadud andmete kaitse.

b) Pädev asutus tagab, et punkti AR.GEN.200 alapunkti a alapunktiga 4 ette nähtud siseauditimenetlus ja ohutusrisiki juhtimismenetlus hõlmavad kõiki tema nimel täidetavaid sertifitseerimis- ja pideva järelevalve ülesandeid.

ARA.GEN.210 Juhtimissüsteemi muudatused

- a) Pädeval asutusel peab olema süsteem selliste muudatuste kindlakstegemiseks, mis mõjutavad tema suutlikkust täita määruses (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjades kindlaks määratud ülesandeid ja kohustusi. See süsteem peab võimaldama tal vastavalt vajadusele astuda samme oma juhtimissüsteemi sobivuse ja tõhususe säilitamiseks.
- b) Tõhusa rakendamise tagamiseks ajakohastab pädev asutus õigeaegselt oma juhtimissüsteemi vastavalt määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade muudatustele.
- c) Pädev asutus teavitab ametit muudatustest, mis mõjutavad tema suutlikkust täita määruses (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjades kindlaks määratud ülesandeid ja kohustusi.

ARA.GEN.220 Andmete säilitamine

- a) Pädev asutus võtab kasutusele andmete säilitamise süsteemi, mis võimaldab järgmiste andmete nõuetekohast säilitamist, usaldusväärset jälgitavust ja neile juurdepääsu:
 - 1) juhtimissüsteemi dokumenteeritud põhimõtted ja menetlused;
 - 2) töötajate koolitus, kvalifikatsioon ja volitused;
 - 3) ülesannete jaotus, mis hõlmab punkti ARA.GEN.205 kohaseid elemente, ning antud ülesannete üksikasjad;
 - 4) sertifitseerimismenetlused ning sertifitseeritud organisatsioonide pidev järelevalve;
 - 5) personali lubade, pädevusmärgete, sertifikaatide ja tunnistuste väljaandmise ning nende lubade, pädevusmärgete, sertifikaatide ja tunnistuste omanike pideva järelevalve menetlused;
 - 6) lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaatide väljaandmise ning lennutreeningseadme (FSTD) ja seda käitava organisatsiooni pideva järelevalve menetlused;
 - 7) liikmesriigi territooriumil tegutsevate ent teise liikmesriigi pädeva asutuse või ameti järelevalve alla kuuluvate või nende poolt sertifitseeritud isikute ja organisatsioonide järelevalve vastavalt kõnealuste asutuste vahelisele kokkuleppele;
 - 8) organisatsioonide väljapakutud nõuete täitmise alternatiivsete viiside hindamine ja ametile teatavastegemine ning pädeva asutuse enda kasutatavate nõuete täitmise alternatiivsete viiside hindamine;
 - 9) puudused, parandusmeetmed ja meetmete lõpuleviimise kuupäev;
 - 10) võetud täitemeetmed;
 - 11) ohustusteabega seotud meetmed ja järelmeetmed ning
 - 12) paindlikkussätete kasutamine vastavalt määruse (EÜ) nr 216/2008 artiklile 14.
- b) Pädev asutus haldab loetelu kõikidest väljaantud organisatsioonisertifikaatidest, lennutreeningseadmete (FSTD-de) kvalifikatsiooni sertifikaatidest ning personali lubadest, sertifikaatidest ja tunnistustest.
- c) Kõiki andmeid säilitatakse vähemalt käesolevas määruses sätestatud miinimumperioodi lõpuni. Sellekohase märke puudumisel säilitatakse andmeid asjaomaste andmekaitsealaste õigusaktide kohaselt vähemalt viis aastat.

III JAOTIS

Järelevalve, sertifitseerimine ja jõustamine**ARA.GEN.300 Järelevalve**

- a) Pädev asutus kontrollib järgmist:
- 1) organisatsioonide ja isikute suhtes kohaldatavatele nõuetele vastavust enne organisatsiooni sertifikaadi, lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi või personali loa, sertifikaadi, pädevusmärke või tunnistuse väljandmist;
 - 2) tema sertifitseeritud organisatsioonide, isikute ning lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi omanike jätkuvat vastavust kohaldatavatele nõuetele;
 - 3) asjakohaste ohutusmeetmete rakendamist, mida pädev asutus nõuab vastavalt ARA.GEN.135 punktide c ja d sätetele.
- b) Nimetatud kontrolli suhtes kohaldatakse järgmist:
- 1) selle läbiviimist toetatakse dokumentidega, milles ohutusjärelevalve eest vastutavatele töötajatele antakse juhiseid ülesannete täitmiseks;
 - 2) asjaomastele isikutele ja organisatsioonidele antakse teavet ohutusjärelevalve tulemuste kohta;
 - 3) selle aluseks on auditid ja kontrollid, sealhulgas õhusõiduki kontrollid seisuplatsil ning etteteatamiseta kontrollkäigud ning
 - 4) kontrolli tulemusel saab pädev asutus vajalikud tõendid juhuks, kui on vaja võtta täiendavaid meetmeid, sealhulgas punktide ARA.GEN.350 ja ARA.GEN.355 kohaseid meetmeid.
- c) Alapunktides a ja b kirjeldatud järelevalve ulatus määratakse kindlaks varasema järelevalvetegevuse tulemuste ning ohutusosalaste prioriteetide alusel.
- d) Ilma et see mõjutaks liikmesriikide pädevust ja punktis ARO.RAMP sätestatud kohustusi, määratakse liikmesriigi territooriumil toimuva teises liikmesriigis asuvate või elavate isikute või organisatsioonide tegevuse järelevalve ulatus kindlaks ohutusosalaste prioriteetide ning varasema järelevalvetegevuse alusel.
- e) Kui isiku või organisatsiooni tegevusega on seotud mitu liikmesriiki või ametit, võib punktis a sätestatud järelevalve eest vastutav pädev asutus kokku leppida, et selle liikmesriigi pädev asutus, kus tegevus toimub, või amet teostab järelevalvet kohapeal. Isikut või organisatsiooni, kelle suhtes sellist kokkulepet kohaldatakse, teavitatakse kokkuleppe olemasolust ja selle reguleerimisalast.
- f) Pädev asutus kogub ja töötleb kõiki andmeid, mida peetakse järelevalve, sealhulgas õhusõiduki seisuplatsil kontrollimise ning etteteatamiseta kontrollkäikude puhul vajalikuks.

ARA.GEN.305 Järelevalveprogramm

- a) Pädev asutus kehtestab punktides ARA.GEN.300 ja ARO.RAMP ette nähtud järelevalvetegevust hõlmava järelevalveprogrammi, ja haldab seda.
- b) Pädeva asutuse sertifitseeritud organisatsioonide ja lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi omanike jaoks töötatakse välja järelevalveprogramm, võttes arvesse organisatsiooni konkreetset olemust, tegevuse keerukust ning varasema sertifitseerimise ja/või järelevalvetegevuse tulemusi. Programm sisaldab iga järelevalve planeerimistsükli puhul järgmist:
- 1) auditit ja kontrolli, sealhulgas õhusõiduki kontrolli seisuplatsil ning etteteatamiseta kontrollkäike, ning
 - 2) vastutava juhi ja pädeva asutuse vahelisi kohtumisi, et tagada mõlema pidev informeeritus olulistest küsimustest.
- c) Pädeva asutuse sertifitseeritud organisatsioonide ja lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi omanike suhtes kohaldatakse kuni 24-kuulist järelevalve planeerimistsükli.

Järelevalve planeerimistsükli võib lühendada, kui on tõendeid, et organisatsiooni või lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi omaniku ohutustase on halvenenud.

Järelevalve planeerimistsükli võib pikendada kuni 36 kuuni, kui pädev asutus on kindlaks teinud, et eelnenud 24 kuu jooksul on tehtud järgmist:

- 1) organisatsioon on tõhusalt tuvastanud lennuohutusega seotud ohte ja juhtinud sellega seotud riske;
- 2) organisatsioon on kooskõlas punktiga ORA.GEN.130 pidevalt näidanud, et ta omab täielikku kontrolli kõikide muutuste üle;
- 3) ei ole tuvastatud esimese astme puudusi ning
- 4) kõik parandusmeetmed on rakendatud pädeva asutuse kinnitatud või pikendatud tähtaja jooksul vastavalt punkti ARA.GEN.350 alapunkti d alapunktile 2.

Järelevalve planeerimistsükli võib täiendavalt pikendada kuni 48 kuuni, kui organisatsioon on lisaks eespool loetletule kehtestanud ja pädev asutus heaks kiitnud tõhusa ja pideva aruandlussüsteemi, mille abil organisatsioon annab pädevale asutusele teavet oma ohutustaseme ja nõuetele vastavuse kohta.

- d) Pädeva asutuse väljaantud loa, sertifikaadi, pädevusmärke või tunnistuse omaniku puhul hõlmab järelevalveprogramm kontrollimist, sealhulgas vajaduse korral etteteatamiseta kontrollimist.
- e) Järelevalveprogramm sisaldab auditite, kontrollide ja kohtumiste tähtaegu ning auditite, kontrollide ja kohtumiste toimumise kuupäevi.

ARA.GEN.310 Algne sertifitseerimismenetlus – organisatsioonid

- a) Organisatsiooni sertifikaadi algse väljaandmise taotluse saamisel kontrollib pädev asutus organisatsiooni vastavust kohaldatavatele nõuetele.
- b) Kui pädev asutus on organisatsiooni kohaldatavatele nõuetele vastavuses veendunud, annab ta välja sertifikaadi(d) vastavalt käesoleva osa III ja V liite sätetele. Sertifikaadid antakse välja määramata ajaks. Organisatsiooni õigused ja sertifikaadiga hõlmatud tegevusalad määratakse kindlaks sertifikaadile lisatud sertifitseerimistingimustes.
- c) Selleks et organisatsioon saaks teha punkti ORA.GEN.130 kohaseid muudatusi pädeva asutuse eelneva heakskiiduta, kiidab pädev asutus heaks organisatsiooni esitatud menetluse, millega määratakse kindlaks kõnealuste muudatuste ulatus ning kirjeldatakse muudatuste juhtimist ja neist teatamist.

ARA.GEN.315 Lubade, pädevusmärgete, sertifikaatide või tunnistuste väljaandmise, pikendamise, taastamise ja muutmise menetlus – isikud

- a) Loa, pädevusmärke, sertifikaadi või tunnistuse väljaandmise, pikendamise, taastamise või muutmise taotluse ja mis tahes tõendavate dokumentide saamisel kontrollib pädev asutus taotleja vastavust kohaldatavatele nõuetele.
- b) Kui pädev asutus on veendunud, et taotluse esitaja vastab kohaldatavatele nõuetele, annab pädev asutus välja asjakohase loa, pädevusmärke, sertifikaadi või tunnistuse, taastab selle või pikendab või muudab seda.

ARA.GEN.330 Muudatused – organisatsioonid

- a) Eelnevat heakskiitu eeldava muudatuse taotluse saamisel kontrollib pädev asutus enne heakskiidu andmist organisatsiooni vastavust kohaldatavatele nõuetele.

Pädev asutus määrab kindlaks tingimused, mille kohaselt organisatsioon võib kõnealuste muudatuste tegemise ajal tegutseda, välja arvatud juhul, kui pädev asutus leiab, et organisatsiooni sertifikaat tuleb peatada.

Kui pädev asutus on veendunud, et organisatsioon vastab kohaldatavatele nõuetele, kiidab pädev asutus muudatuse heaks.

- b) Ilma et see mõjutaks täiendavaid täitemeetmeid, peatab või tühistab pädev asutus organisatsiooni sertifikaadi, või kehtestab sellele piirangud, kui organisatsioon rakendab eelnevat heakskiitu nõudvaid muudatusi ilma, et pädev asutus oleks need alapunkti a kohaselt heaks kiitnud..
- c) Selliste muudatuste puhul, mis eelnevat heakskiitu ei nõua, hindab pädev asutus kohaldatavatele nõuetele vastavuse kontrollimiseks organisatsiooni poolt punkti ORA.GEN.130 kohaselt saadetud teates esitatud teavet. Nõuete rikkumise korral teeb pädev asutus järgmist:

- 1) teatab organisatsioonile nõuete rikkumisest ja nõuab täiendavaid muudatusi ning

2) Esimese või teise astme puuduste korral järgib punkti ARA.GEN.350 sätteid.

ARA.GEN.350 Puudused ja parandusmeetmed – organisatsioonid

- a) Punkti ARA.GEN.300 alapunkti a kohast järelevalvet teostaval pädeval asutusel peab olema süsteem puuduste ohutusalase tähtsuse analüüsimiseks.
- b) Pädev asutus annab välja esimese astme puuduse teatise, kui tuvastatakse määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjaomaste nõuete, organisatsiooni menetluste ja juhendite või tunnistuse või sertifikaadi tingimuste oluline rikkumine, mis vähendab ohutustaset ja kahjustab tõsiselt lennuohutust.

Esimese astme puudused hõlmavad järgmist:

- 1) organisatsioon ei taga pädevale asutusele pärast kaht kirjalikku palvet punktis ORA.GEN.140 kindlaksmääratud juurdepääsu organisatsiooni ruumide külastamiseks tavalisel tööajal;
 - 2) organisatsioon on sertifikaadi saanud või selle kehtivust pikendanud dokumentaalsete tõendite võltsimise teel;
 - 3) tõendid eeskirjade eiramise või organisatsiooni sertifikaadi pettuse eesmärgil kasutamise kohta ning
 - 4) vastutava juhi puudumine.
- c) Pädev asutus annab välja teise astme puuduse teatise, kui tuvastatakse määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjaomaste nõuete, organisatsiooni menetluste ja juhendite või tunnistuse või sertifikaadi tingimuste mis tahes rikkumine, mis võib vähendada ohutustaset või kahjustada lennuohutust.
- d) Kui järelevalve käigus või muul viisil tuvastatakse puudus, teatab pädev asutus nimetatud puudusest kirjalikult organisatsioonile ning nõuab kindlakstehtud rikkumis(t)e suhtes parandusmeetmete võtmist, ilma et see mõjutaks määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega ette nähtud muid meetmeid. Vajaduse korral teavitab pädev asutus õhusõiduki registreerimisriiki.

1) Esimese astme puuduste korral võtab pädev asutus viivitamata asjakohased meetmed toimingute keelamiseks või neile piirangute kehtestamiseks; vajaduse korral võtab pädev asutus olenevalt esimese astme puuduse ulatusest meetmed sertifikaadi või konkreetse tunnistuse tühistamiseks, täielikuks või osaliseks peatamiseks või sellele piirangute kehtestamiseks, kuni organisatsioon on võtnud sobivad parandusmeetmed.

2) Teise astme puuduste korral teeb pädev asutus järgmist:

- i) annab organisatsioonile parandusmeetmete võtmiseks tähtaja, mis on kooskõlas puuduse laadiga ning ei tohi algselt ületada kolme kuud. Teatavatel asjaoludel ja sõltuvalt puuduse laadist võib pädev asutus pikendada kõnealust kolmekuulist tähtaega vastavalt pädeva asutusega kokkulepitud nõuetekohasele parandusmeetmete kavale ning
 - ii) hindab organisatsiooni pakutud parandusmeetmete kava ja nende rakendamise korda ning kinnitab need, kui need on hinnangu kohaselt rikkumis(t)e parandamiseks piisavad.
- 3) Kui organisatsioon ei esita vastuvõetavat parandusmeetmete kava või ei suuda parandusmeetmeid pädeva asutuse kinnitatud või pikendatud tähtaja jooksul ellu viia, tunnistatakse puudus esimese astme puuduseks ning võetakse meetmed vastavalt eespool punkti d alapunkti 1 sätetele.
- 4) Pädev asutus registreerib kõik tuvastatud või talle teatavaks tehtud puudused ning vajaduse korral tema poolt kohaldatud täite- ja parandusmeetmed ning puudustega seotud meetmete lõpuleviimise tähtajad.
- e) Liikmesriigi asutus, kes punkti ARA.GEN.300 alapunkti d sätete alusel tegutsedes on tuvastanud teise liikmesriigi pädeva asutuse või ameti poolt sertifitseeritud organisatsiooni puhul määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade nõuete rikkumise, teavitab asjaomast pädevat asutust ning märgib ära puuduse raskusastme, ilma et see mõjutaks mis tahes täiendavaid täitemeetmeid.

ARA.GEN.355 Puudused ja täitemeetmed – isikud

- a) Kui punkti ARA.GEN.300 alapunkti a kohaselt järelevalve eest vastutav pädev asutus leiab järelevalve käigus või muude vahendite abil tõendeid selle kohta, et määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade alusel välja antud luba, sertifikaati, pädevusmärke või tunnistust omav isik ei vasta kohaldatavatele nõuetele, tuvastab pädev asutus puuduse, registreerib selle ning edastab selle kirjalikult loa, sertifikaadi, pädevusmärke või tunnistuse omanikule.

- b) Puuduse tuvastamisel viib pädev asutus läbi uurimise. Puuduse tõendamise korral teeb pädev asutus järgmist:
- 1) vastavalt vajadusele kehtestab loale, sertifikaadile, pädevusmärke või tunnistuste piirangud, peatab või tühistab selle, kui ohutusprobleem on kindlaks tehtud ning
 - 2) võtab kõik täiendavad täitemeetmed, et vältida rikkumise jätkumist.
- c) Vajaduse korral teavitab pädev asutus tervisetõendi või tunnistuse välja andnud isikut või organisatsiooni.
- d) Liikmesriigi asutus, kes punkti ARA.GEN.300 alapunkti d sätete alusel tegutsedes on tuvastanud, et teise liikmesriigi pädeva asutuse väljaantud loa, sertifikaadi, pädevusmärke või tunnistuse omanik ei vasta kohaldatavatele nõuetele, teavitab asjaomast pädevat asutust, ilma et see mõjutaks mis tahes täiendavaid täitemeetmeid.
- e) Kui järelevalve käigus või muude vahendite abil leitakse tõendeid selle kohta, et isik, kelle suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade nõudeid, ei vasta kohaldatavatele nõuetele ja talle ei ole välja antud määruse (EÜ) nr 216/2008 kohast luba, sertifikaati, pädevusmärget või tunnistust, võtab rikkumise tuvastanud pädev asutus kõik vajalikud täitemeetmed, et vältida rikkumise jätkumist.

FCL-ALAJAGU

NÕUDED LENNUMEESKONNALIHKME LUBADE VÄLJAANDMISELE

I JAOTIS

Üldist

ARA.FCL.120 Andmete säilitamine

Lisaks punkti ARA.GEN.220 alapunktis a sätestatud andmetele peab pädev asutus oma andmete säilitamise süsteemis säilitama teorieksamite ja lennuksamite tulemusi.

II JAOTIS

Load, pädevusmärke ja tunnistused

ARA.FCL.200 Lubade, pädevusmärgete ja tunnistuste väljaandmise, pikendamise ja taastamise menetlus

- a) Lubade ja pädevusmärgete väljaandmine. Pädev asutus annab piloodiloo ja sellega seotud pädevusmärke välja, kasutades käesoleva osa I liitega ette nähtud vormi.
- b) Instruktori- ja kontrollpiloodi tunnistuse väljaandmine. Pädev asutus annab instruktoritunnistuse või kontrollpiloodi tunnistuse või välja:
- 1) asjaomaseid õigusi käsitleva kinnitusena käesoleva osa I liites sätestatud piloodilooal või
 - 2) eraldi dokumendina, mille vormi ja sisu määrab pädev asutus.
- c) Loa kinnitamine kontrollpiloodi poolt. Enne teatavatele kontrollpilootidele konkreetse volituse andmist pädevusmärgete või tunnistuste pikendamiseks või taastamiseks töötab pädev asutus välja asjakohased menetlused.

ARA.FCL.205 Kontrollpilootide kontrollimine

- a) Pädev asutus töötab välja järelevalveprogrammi kontrollpilootide tegevuse ja töötulemuste kontrollimiseks, võttes arvesse järgmist:
- 1) kontrollpilootide arvu, kellele ta on tunnistusi välja andnud, ning
 - 2) kontrollpilootide arvu, kellele on tunnistusi välja andnud teised pädevad asutused, kes teostavad oma õigusi pädeva asutuse järelevalve alla kuuluval territooriumil.
- b) Pädev asutus haldab loetelu kõikidest kontrollpilootidest, kellele pädev asutus või teised tema territooriumil oma õigusi teostavad pädevad asutused on tunnistusi välja andnud ning keda pädev asutus on punkti FCL.1015 alapunkti c alapunkti 2 kohaselt teavitanud. Loetelu sisaldab kontrollpilootide õigusi ning pädev asutus avaldab selle ja ajakohastab seda.

- c) Pädev asutus töötab välja menetluse lennueksamit korraldava kontrollpiloodi määramiseks.

ARA.FCL.210 Kontrollpilootide teavitamine

Pädev asutus võib nendele kontrollpilootidele, kellele ta on tunnistuse välja andnud, ning nendele eksamineerijatele, kellele on tunnistuse välja andunud teised tema territooriumil oma õigusi teostavad pädevad asutused, teatavaks teha ohutus-kriteeriumid, mida tuleb järgida õhusõidukitel toimuvate lennueksamite ja lennuoskuste tasemekontrollide puhul.

ARA.FCL.215 Kehtivusaeg

- a) Pädevusmärke või tunnistuse väljaandmisel või taastamisel pikendab pädev asutus või taastamise korral pädeva asutuse poolt selleks konkreetselt volitatud kontrollpiloodi pädevusmärke või tunnistuse kehtivusaega kuni asjaomase kuu lõpuni.
- b) Pädevusmärke, instruktoritunnistuse või kontrollpiloodi tunnistuse pikendamisel pikendab pädev asutus või pädeva asutuse poolt selleks konkreetselt volitatud eksamineerija pädevusmärke või tunnistuse kehtivusaega kuni asjaomase kuu lõpuni.
- c) Pädev asutus või pädeva asutuse poolt selleks konkreetselt volitatud kontrollpiloot märgib kehtivuse lõppkuupäeva loale või tunnistusele.
- d) Pädev asutus võib välja töötada menetlused, millega lubatakse loa või tunnistuse omanikul pärast kohaldatava(te) eksami(te) edukat sooritamist teostada oma õigusi kuni kaheksa nädala jooksul, mis kulub vastava kinnituse kandmiseks loale või tunnistusele.

ARA.FCL.220 Uue piloodiloa väljaandmise menetlus

- a) Pädev asutus annab uue piloodiloa välja, kui see on halduspõhjustel vajalik ning:
- 1) pärast esmase pädevusmärke väljaandmist või
 - 2) juhul kui käesoleva osa I liites sätestatud loa punkti XII lahtrid on täis saanud ning tühje lahtreid rohkem ei ole.
- b) Uuele loale kantakse üle üksnes kehtivad pädevusmärke ja tunnistused.

ARA.FCL.250 Lubade, pädevusmärgete ja tunnistuste peatamine, tühistamine või neile piirangute kehtestamine

- a) Vastavalt vajadusele pädev asutus peatab või tühistab piloodiloa ja sellega seotud pädevusmärke või tunnistused, või kehtestab neile piirangud kooskõlas punktiga ARA.GEN.355 muu hulgas järgmistel juhtudel:
- 1) piloodiloa, pädevusmärke või tunnistuse saamine esitatud dokumentaalsete tõendite võltsimise teel;
 - 2) logiraamatu ja loa või tunnistuse andmete võltsimine;
 - 3) loa omanik ei vasta enam kohaldatavatele FCL-osa nõuetele;
 - 4) loast, pädevusmärkest või tunnistusest tulenevate õiguste teostamine alkoholi või narkootikumide mõju all;
 - 5) kohaldatavate käitamisnõuete rikkumine;
 - 6) tõendid eeskirjade eiramise või tunnistuse pettuse eesmärgil kasutamise kohta või
 - 7) vastuvõetamatu käitumine kontrollpiloodi ülesannete või kohustuste täitmise mis tahes etapis.
- b) Pädev asutus võib loa, pädevusmärke või tunnistuse peatada, tühistada, või kehtestada sellele piirangud ka loa või tunnistuse omaniku kirjaliku taotluse alusel.
- c) Kõik kontrollpiloodi tunnistuse peatamise kestel või pärast tunnistuse tühistamist läbi viidud lennueksamid, lennuoskuste tasemekontrollid ja pädevuse hindamised on kehtetud.

III JAOTIS

Teooriaeksamid

ARA.FCL.300 Eksamineerimismenetlused

- a) Pädev asutus kehtestab vajalikud eeskirjad ja menetlused, mis võimaldavad taotlejatel sooritada teooriaeksameid kooskõlas FCL-osas sätestatud nõuetega.
- b) Liinipiloodi loa (ATPL), teise piloodi loa (MPL) ja ametipiloodi loa (CPL) ning instrumentaallennupädevusmärgete puhul peavad nimetatud menetlused vastama kõikidele järgmistele nõuetele:
- 1) Eksamid viiakse läbi kirjalikult või arvutis.

- 2) Eksamiküsimused valib pädev asutus Euroopa kesksest küsimustepangast (ECQB) ühtse meetodi abil, mis võimaldab iga teema puhul hõlmata kogu õppekava. ECQB on ameti hallatav valikvastustega küsimuste andmebaas.
 - 3) Sidesüsteemide eksami võib läbi viia teistest teemadest eraldi. Taotlejat, kes on varem sooritanud visuaallennureeglite (VFR) või instrumentaallennureeglite (IFR) eksami või mõlemad eksamid, ei pea asjaomastes osades eksamit uuesti sooritama.
- c) Pädev asutus teatab taotlejatele, millistes keeltes on võimalik eksamit teha.
 - d) Pädev asutus kehtestab asjakohased menetlused, et tagada eksamite nõuetekohane korraldus.
 - e) Kui pädev asutus leiab, et taotleja rikub eksami kestel eksamineerimismenetlusi, hinnatakse rikkumise tõsidust ning loetakse taotlejal vastavalt kas üks teema või kogu eksam sooritamata jäetuks.
 - f) Kandidaadid, kelle puhul on tõendatud eksamil keelatud abimaterjalide kasutamine, saavad eksamikeelu vähemalt 12 kuuks alates selle eksami kuupäevast, mil nad kõnealuseid materjale kasutasid.

CC-ALAJAGU

NÕUDED SALONGIPERSONALILE

I JAOTIS

Salongitöötaja tunnistused**ARA.CC.100 Salongitöötaja tunnistuste väljaandmise menetlus**

- a) Pädev asutus kehtestab menetlused salongitöötaja tunnistuste väljaandmiseks, asjaomaste andmete säilitamiseks ja järelevalveks vastavalt punktidele ARA.GEN.315, ARA.GEN.220 ja ARA.GEN.300.
- b) Salongitöötaja tunnistused annab vastavalt käesoleva osa II liitega ette nähtud vormile ja spetsifikatsioonidele välja kas
 - 1) pädev asutus;
ja/või liikmesriigi vastava otsuse korral
 - 2) organisatsioon, kellele pädeva asutus on andnud vastava volituse.
- c) Pädev asutus teeb üldsusele kättesaadavaks järgmise teabe:
 - 1) missugune organ annab välja salongitöötaja tunnistusi tema territooriumil ning
 - 2) kui vastav volitus on antud organisatsioonidele, siis asjaomaste organisatsioonide loetelu.

ARA.CC.105 Salongitöötaja tunnistuste peatamine või tühistamine

Pädev asutus võtab punkti ARA.GEN.355 kohaselt meetmeid, sealhulgas peatab või tühistab salongitöötaja tunnistuse, vähemalt järgmistel juhtudel:

- a) CC-osas sätestatud nõuete või ORO-osa ja CAT-osa asjaomaste nõuete rikkumine, juhul kui on tuvastatud ohutusprobleem;
- b) salongitöötaja tunnistuse saamine või selle kehtivuse säilitamine esitatavate dokumentaalsete tõendite võltsimise teel;
- c) salongitöötaja tunnistusest tulenevate õiguste teostamine alkoholi või narkootikumide mõju all ning
- d) tõendid eeskirjade eiramise või salongitöötaja tunnistuse pettuse eesmärgil kasutamise kohta.

II JAOTIS

Salongipersonali koolitust pakkuvad või salongitöötaja tunnistusi väljaandvad organisatsioonid**ARA.CC.200 Salongipersonali koolitust pakkuvate või salongitöötaja tunnistusi väljaandvate organisatsioonide sertifitseerimine**

- a) Enne organisatsiooni või lennundusettevõtja sertifitseerimist salongipersonali koolituse pakkujana kontrollib pädev asutus järgmist:
 - 1) organisatsiooni tegevus, esitatud õppekavad ja nendega seotud programmid vastavad CC-osa asjaomastele nõuetele;

- 2) organisatsiooni kasutatavad treeningseadmed esindavad tõtruult nende õhusõidukitüüpide reisijatesalongi kesk-konda ja seadmete tehnilisi omadusi, mida salongipersonal käitama asub ning
 - 3) koolitajad ning instruktoritel on asjaomase koolitusvaldkonna jaoks sobiv kogemus ja kvalifikatsiooni.
- b) Kui liikmesriik on otsustanud, et salongitöötaja tunnistuse väljaandmise sertifikaadi võib anda ka organisatsioonidele, annab pädev asutus asjaomase sertifikaadi ainult sellistele organisatsioonidele, kes vastavad alapunktis a sätestatud nõuetele. Enne sertifikaadi andmist teeb pädev asutus järgmist:
- 1) hindab organisatsiooni suutlikkust täita tunnistuse väljaandmisega seotud ülesandeid ning tema vastutusvõimet;
 - 2) tagab, et organisatsioon on kehtestanud dokumenteeritud menetlused tunnistuse väljaandmisega seotud ülesannete täitmiseks, sealhulgas eksami(te) korraldamiseks kvalifitseeritud ja huvide konfliktita isikute poolt ning salongitöötaja tunnistuste väljaandmiseks kooskõlas punktiga ARA.GEN.315 ja punkti ARA.CC. 100 alapunktiga b ning
 - (3) nõuab, et organisatsioon edastaks pädevale asutusele asjaomase organisatsiooni väljaantud salongitöötaja tunnistuste ja tunnistuste omanikega seotud teabe ja dokumendid, mida pädev asutus vajab andmete säilitamiseks ning järelevalve- ja jõustamisülesannete täitmiseks.

ATO-ALAJAGU

NÕUDED SERTIFITSEERITUD KOOLITUSORGANISATSIOONIDELE

I JAOTIS

Üldist**ARA.ATO.105 Järelevalveprogramm**

Sertifitseeritud koolitusorganisatsioonide järelevalveprogramm hõlmab kursusestandardite kontrollimist, sealhulgas pistelisi kontrole õpilastega õppelendudel, kui kasutatav õhusõidukitüüp seda võimaldab.

ARA.ATO.120 Andmete säilitamine

Lisaks punktis ARA.GEN.220 sätestatud andmetele säilitab pädev asutus oma andmete säilitamise süsteemis sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni kursuste üksikasjalikud andmed ning vajaduse korral koolitusel kasutatavate lennutreeningseadmete (FSTD-de) andmed.

FSTD-ALAJAGU

NÕUDED LENNUTRENINGSEADMETE (FSTD) KVALIFITSEERIMISELE

I JAOTIS

Üldist**ARA.FSTD.100 Esmase hindamise menetlus**

- a) Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi taotluse saamisel teeb pädev asutus järgmist:
- 1) viib läbi asjaomase lennutreeningseadme (FSTD) esmase hindamise või täiustatud lennutreeningseadme hindamise vastavalt kohaldatavale kvalifitseerimisalusele;
 - 2) hindab vastavalt vajadusele lennutreeningseadme (FSTD) neid aspekte, mis on olulised lennumeeskonnaliikmete koolituse läbiviimise, eksamineerimis- ja kontrollimismenetluste puhul;
 - 3) viib läbi objektiivsed, subjektiivsed ja funktsionaalsed katsed vastavalt kvalifitseerimisalusele ning vaatab nimetatud katsete tulemused läbi, et koostada lennutreeningseadme katsetamisjuhend (QTG), ning
 - 4) kontrollib, et lennutreeningseadet (FSTD) käitav organisatsioon vastaks kohaldatavatele nõuetele. Seda nõuet ei kohaldata instrumentaallennu esmaimmitaatorite (BITD) esmasel hindamisel.
- b) Pädev asutus kiidab lennutreeningseadme katsetamisjuhendi (QTG) heaks alles pärast lennutreeningseadme (FSTD) esmast hindamist ning katsetamisjuhendiga seotud kõikide vastuolude lahendamist pädevale asutusele vastuvõetaval viisil. Esmase hindamismenetluse tulemusena loodud lennutreeningseadme katsetamisjuhend (QTG) on lennutreeningseadme põhikatsetamisjuhend (MQTG), mille alusel viiakse läbi lennutreeningseadmete (FSTD-de) kvalifitseerimine ning edaspidised korduvhindamised.
- c) Kvalifitseerimisalus ja eritingimused.
- 1) Pädev asutus võib lennutreeningseadme (FSTD) kvalifitseerimisaluse puhul ette näha eritingimused, kui on täidetud punkti ORA.FSTD.210 alapunkti a nõuded ning on tõendatud, et eritingimused tagavad kohaldatavas sertifitseerimisspetsifikatsioonis sätestatuga samaväärse ohutustaseme.

- 2) Kui pädev asutus (muu kui amet) on lennutreeningseadme (FSTD) kvalifitseerimisaluse suhtes kehtestanud eritingimused, teatab ta sellest viivitamata ametile. Teatele lisatakse ettenähtud eritingimuste täielik kirjeldus ning ohutus-hinnang, mis tõendab kohaldatavas sertifitseerimisspetsifikatsioonis sätestatuga samaväärse ohutustaseme saavutamist.

ARA.FSTD.110 Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi väljaandmine

- a) Pärast seda, kui taotleja on lennutreeningseadme (FSTD) hindamise käigus tõendanud, et lennutreeningseade (FSTD) vastab punktis ORA.FSTD.210 sätestatud kvalifitseerimisalusele ning et lennutreeningseadet (FSTD) käitav organisatsioon vastab punkti ORA.FSTD.100 kohastele lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni säilitamise nõuetele, annab pädev asutus välja lennutreeningseadme (FSTD) määramata tähtajaga kvalifikatsioonisertifikaadi, kasutades käesoleva osa IV liitega ette nähtud vormi.

ARA.FSTD.115 Lennutreeningseadme (FSTD) ajutine kvalifitseerimine

- a) Uute õhusõidukiprogrammide kasutuselevõtu korral, kui käesoleva alajao kohaseid lennutreeningseadme (FSTD) kvalifitseerimisnõudeid ei saa täita, võib pädev asutus lennutreeningseadmele (FSTD) välja anda ajutise kvalifikatsioonitaseme.
- b) Lennu täisimitaatorite (FFS) puhul võivad ajutiseks kvalifikatsioonitasemeks olla vaid tasemed A, B või C.
- c) Ajutine kvalifikatsioonitase kehtib kuni lõpliku kvalifikatsioonitaseme väljaandmiseni ning igal juhul mitte kauem kui kolm aastat.

ARA.FSTD.120 Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni pikendamine

- a) Pädev asutus kontrollib pidevalt lennutreeningseadet (FSTD) käitavat organisatsiooni, et teha kindlaks järgmine:
- 1) korduvhindamiste vahelisel ajal viiakse iga 12 kuu järel läbi lennutreeningseadme põhikatsetamisjuhendis (MQTG) sätestatud katsete kogum;
 - 2) korduvhindamiste tulemused vastavad jätkuvalt kvalifitseerimisstandarditele, need varustatakse kuupäevadega ja säilitatakse, ning
 - 3) konfiguratsiooni kontrollsüsteemi olemasolu, mis tagab kvalifitseeritud lennutreeningseadme (FSTD) riist- ja tarkvara jätkuva terviklikkuse.
- b) Pädev asutus viib läbi lennutreeningseadme (FSTD) korduvhindamisi vastavalt menetlustele, mida on üksikasjalikult kirjeldatud punktis ARA.FSTD.100. Hindamised toimuvad:
- 1) lennu täisimitaatori (FFS), lennuelementide imitaatori (FTD) või lennuimitaatori (FNPT) puhul üks kord aastas; 12-kuuliste perioodide alguseks loetakse esmase kvalifitseerimise kuupäev. Lennutreeningseadme (FSTD) korduvhindamine viiakse läbi 60 päeva jooksul enne kõnealuse 12-kuulise hindamisperioodi lõppu;
 - 2) instrumentaallennu esmaimitaatori (BITD) puhul üks kord kolme aasta jooksul.

ARA.FSTD.130 Muudatused

- a) Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaati tehtavate mis tahes muudatuste taotlemise korral järgib pädev asutus punkti ARA.FSTD.100 alapunktides a ja b kirjeldatud esmase hindamismenetluse asjakohaseid elemente;
- b) pärast suuremaid muudatusi või kui on alust arvata, et lennutreeningseade (FSTD) ei toimi algse kvalifikatsiooni kohaselt, võib pädev asutus läbi viia erihindamise;
- c) pädev asutus viib erihindamise läbi alati, kui tegemist on lennutreeningseadmele (FSTD-le) senisest kõrgema kvalifikatsioonitaseme omistamisega.

ARA.FSTD.135 Puudused ja parandusmeetmed – lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaat

Pädev asutus peatab või tühistab punkti ARA.GEN.350 kohaselt välja antud lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi, või kehtestab sellele vastavalt vajadusele piirangud muu hulgas järgmistel juhtudel:

- a) lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaat on saadud esitatud dokumentaalsete tõendite võltsimise teel;
- b) lennutreeningseadet (FSTD) käitav organisatsioon ei suuda enam tõendada lennutreeningseadme (FSTD) vastavust kvalifitseerimisalusele või
- c) lennutreeningseadet (FSTD) käitav organisatsioon ei vasta enam kohaldatavatele ORA-osa nõuetele.

ARA.FSTD.140 Andmete säilitamine

Pädev asutus haldab ja ajakohastab punktis ARA.GEN.220 sätestatud loetelu, kuhu on kantud kõik tema järelevalve all olevad kvalifitseeritud lennutreeningseadmed (FSTD), hindamistähtpäevad ning hindamiste läbiviimise kuupäevad.

AeMC-ALAJAGU

NÕUDED LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSTELE

I JAOTIS

Üldist**ARA.AeMC.110 Algne sertifitseerimismenetlus**

Lennundusmeditsiinikeskuste sertifitseerimisel juhindutakse punkti ARA.GEN.310 sätetest.

ARA.AeMC.150 Puudused ja parandusmeetmed – lennundusmeditsiinikeskused

Ilma et see mõjutaks punkti ARA.GEN.350 kohaldamist, on esimese astme puudused muu hulgas järgmised:

- a) suutmatus ametisse nimetada lennundusmeditsiinikeskuse juhataja;
- b) suutmatus tagada lennundusmeditsiiniliste andmete konfidentsiaalsust ning
- c) suutmatus esitada pädevale asutusele järelevalve teostamiseks meditsiini- ja statistikaandmeid.

MED-ALAJAGU

NÕUDED LENNUNDUSMEDITSIINILISTELE TÕENDITELE

I JAOTIS

Üldist**ARA.MED.120 Lennundusmeditsiini ekspertarst**

Pädev asutus määrab käesolevas osas kirjeldatud ülesannete täitmiseks ühe või mitu lennundusmeditsiini ekspertarsti. Lennundusmeditsiini ekspertarst peab olema litsentseeritud ja kvalifitseeritud arst ning omama:

- a) vähemalt viieaastast töökogemust arstina pärast kraadi omandamist;
- b) spetsiifilisi teadmisi ja kogemusi lennundusmeditsiini valdkonnas ning
- c) spetsiifilist tervisetõendite alast väljaõpet.

ARA.MED.125 Otsuse tegemise delegeerimine lube väljaandvale asutusele

Kui lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst on pöördunud lube välja andva asutuse poole taotleja tervislikku seisundit käsitleva otsuse saamiseks, tuleb teha järgmist:

- a) lennundusmeditsiini ekspertarst või pädeva asutuse määratud meditsiinipersonal hindab asjaomaseid meditsiinidokumente ning taotleb vajaduse korral täiendavaid meditsiinidokumente, läbivaatusi ja uuringuid, ning
- b) lennundusmeditsiini ekspertarst teeb kindlaks taotleja tervisliku seisundi sobivuse tervisetõendi väljaandmiseks, kehtestades vajaduse korral ühe või mitu piirangut.

ARA.MED.130 Tervisetõendi vorm

Tervisetõendi vorm peab olema kooskõlas käesoleva osa VI liitega.

ARA.MED.135 Lennundusmeditsiinivormid

Pädevad asutused kasutavad järgmisi vorme:

- a) tervisetõendi taotluse vorm;
- b) arstliku läbivaatuse vorm klassi 1 ja klassi 2 taotlejatele ning
- c) arstliku läbivaatuse tulemuste vorm kergõhusõidukipiloodi loa (LAPL) taotlejatele.

ARA.MED.145 Pädeva asutuse teavitamine perearstide poolt

Pädev asutus kehtestab vajaduse korral menetluse, mida perearstid kasutavad pädeva asutuse teavitamiseks, et tagada perearstide teadlikkus punktis MED.B.095 sätestatud tervisekontrollinõuetest.

ARA.MED.150 Andmete säilitamine

- a) Lisaks punkti ARA.GEN.220 alapunkti a sätestatud andmetele peab pädev asutus oma andmete säilitamise süsteemis säilitama lennundusarstide, lennundusmeditsiinikeskuste ja perearstide lennundusmeditsiiniliste läbivaatuste ja hindamiste andmed.
- b) Kõiki loaomanike lennundusmeditsiinilisi andmeid säilitatakse vähemalt kümme aastat pärast viimase tervisetõendi kehtivuse lõppu.
- c) Lennundusmeditsiiniliste hindamiste ja standardimise raames tehakse lennundusmeditsiinilised andmed kättesaadavaks üksnes taotleja/loaomaniku kirjaliku nõusoleku alusel ning üksnes:
- 1) lennundusmeditsiinikeskusele, lennundusarstile või perearstile lennundusmeditsiinilise hindamise läbiviimiseks;
 - 2) arstlikule komisjonile, mille pädev asutus võib moodustada piiripealsete juhtumite täiendavaks läbivaatamiseks;
 - 3) asjaomastele arstidele lennundusmeditsiinilise hindamise läbiviimiseks;
 - 4) pädeva asutuse või teise liikmesriigi lennundusmeditsiini ekspertarstile järelevalvelase koostöö raames;
 - 5) asjaomasele taotlejale/loaomanikule tema kirjaliku taotluse alusel ning
 - 6) pärast taotleja/loaomaniku isikuandmete eemaldamist ametile standardimise eesmärgil.
- d) Pädev asutus võib lennundusmeditsiinilised andmed kättesaadavaks teha ka muudel kui punktis c nimetatud eesmärkidel, kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ rakendamise siseriiklike õigusaktide alusel.
- e) Pädev asutus haldab nimekirju, mis hõlmavad järgmist:
- 1) kõiki lennundusarste, kellel on asjaomase pädeva asutuse väljaantud kehtiv tunnistus ning
 - 2) vajaduse korral kõiki asjaomase pädeva asutuse territooriumil lennundusarstidena tegutsevaid perearste.
- Loetelud avaldatakse vastava taotluse esitamisel teistele liikmesriikidele ja ametile.

II JAOTIS**Lennundusarstid****ARA.MED.200 Lennundusarsti tunnistuse väljaandmise, pikendamise, taastamise või muutmise menetlus**

- a) Lennundusarsti tunnistuse väljaandmisel juhendatakse punkti ARA.GEN.315 sätetest. Enne tunnistuse väljaandmist peab pädev asutus veenduma, et lennundusarsti praksis on taotletava lennundusarsti tunnistusega hõlmatud lennundusmeditsiiniliste läbivaatuste teostamiseks täielikult varustatud.
- b) Kui pädev asutus on veendunud, et lennundusarst vastab kohaldatavatele nõuetele, annab ta välja kolm aastat kehtiva lennundusarsti tunnistuse, pikendab või muudab seda või taastab selle kehtivuse, kasutades käesoleva osa VII liitega ette nähtud vormi.

ARA.MED.240 Lennundusarstide kohuseid täitvad perearstid

Kui liikmesriigi territooriumil teostavad kergõhusõidukipiloodi lubade (LAPL) väljaandmisel lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi perearstid, teavitab liikmesriigi pädev asutus sellest ametit ja teiste liikmesriikide pädevaid asutusi.

ARA.MED.245 Lennundusarstide ja perearstide pidev järelevalve

Punktis ARA.GEN.305 osutatud pideva järelevalve programmi koostamisel võtab pädev asutus arvesse tema järelevalve alla kuuluval territooriumil oma õigusi teostavate lennundusarstide ja perearstide arvu.

ARA.MED.250 Lennundusarsti tunnistuse peatamine, tühistamine või sellele piirangute kehtestamine

- a) Pädev asutus peatab või tühistab lennundusarsti tunnistuse või kehtestab sellele piirangud juhul, kui:
- 1) lennundusarst ei vasta enam kohaldatavatele nõuetele;
 - 2) tunnistuse väljaandmise või pikendamise tingimused on täitmata;
 - 3) esineb puudusi lennundusmeditsiiniliste andmete säilitamisel või esitatakse ebaõigeid andmeid või teavet;
 - 4) võltsitakse terviseandmeid, tervisetõendeid või dokumente;

- 5) varjatakse tervisetõendi taotluse või omanikuga seotud fakte või esitatakse pädevale asutusele valesid või kuritahtlikke teateid või andmeid;
 - 6) ei kõrvaldata lennundusarsti praktilise auditeerimisel leitud puudusi ning
 - 7) tunnistust omava lennundusarsti taotlusel.
- b) Lennundusarsti tunnistus kaotab automaatselt kehtivuse järgmistel juhtudel:
- 1) arsti tegevusloa tühistamine või
 - 2) arsti kustutamisel arstide registrist.

ARA.MED.255 Täitemeetmed

Kui järelevalve käigus või muudel asjaoludel leitakse tõendeid selle kohta, et lennundusmeditsiinikeskus, lennundusarst või perearst ei vasta nõuetele, vaatab tunnistuse välja andnud asutus selle lennundusmeditsiinikeskuse, lennundusarsti või perearsti välja antud tervisetõendid läbi ning võib need tühistada, kui see on lennundusohutuse tagamiseks vajalik.

III JAOTIS

Tervisetõendite väljaandmine

ARA.MED.315 Läbivaatuse tulemuste kontroll

Tunnistusi väljaandev asutus kohaldab asjaomaseid menetlusi seoses järgmisega:

- a) lennundusmeditsiinikeskustelt, lennundusarstidelt või perearstidelt saadud läbivaatus- ja hindamisaruannete läbivaatamine ning nende teavitamine hindamisega seotud puudustest, vigadest või eksimustest ning
- b) lennundusarstide ja lennundusmeditsiinikeskuste taotluse korral aitab tunnistusi väljaandev asutus hinnata lennundus-alast terviseseisundit vaieldavate juhtumite puhul.

ARA.MED.325 Täiendav hindamismenetlus

Pädev asutus kehtestab menetluse piiripealsete ja vaieldavate juhtumite täiendavaks hindamiseks lennundusmeditsiini alal kogemusi omavate sõltumatute arstlike nõustajate abiga, kes uurivad ja hindavad taotleja tervisliku seisundi sobivust tervisetõendi väljaandmiseks.

VI LISA ARA-OSA I liide

Lennumeeskonnaliikme luba

Liikmesriigi poolt FCL-osa kohaselt välja antav lennumeeskonnaliikme luba peab vastama järgmistele spetsifikatsioonidele.

a) Sisu. Esitatud punktide numbrid tuleb alati ära trükkida koos vastavate pealkirjadega. Punktid I–XI on püsipunktid ning XII–XIV muutuvad punktid, mille võib esitada põhivormist eraldi või põhivormist eraldatavas osas. Eraldi või eraldatavate osade kuulumine loa juurde peab olema selgelt arusaadav.

1) Püsipunktid:

I) loa väljaandjariik;

II) loa nimetus;

III) loa seerianumber, mis algab loa väljaandjariigi ÜRO riigitähisega, millele järgneb tähis „FCL” ning araabia numbritest ja/või ladina tähtedest koosnev kood;

IV) loaomaniku nimi (ladina tähestikus, isegi kui asjaomase riigi keel(t)es ei kasutata ladina tähestikku);

IVa) sünnikuupäev;

V) loaomaniku aadress;

VI) loaomaniku kodakondsus;

VII) loaomaniku allkiri;

VIII) pädev asutus ning vajaduse korral loa väljaandmise tingimused;

IX) kehtivuse kinnitus ning omistatud õiguste kirjeldus;

X) loa väljaandnud ametniku allkiri ja loa väljastamise kuupäev ning

XI) pädeva asutuse pitsers või tempel.

2) Muutuvad punktid

XII) pädevusmärged ja tunnistused: klassi-, tüübipädevuse-, instruktoritunnistused jne koos kehtivusaegadega. Raadiotelefoniõigused võib märkida loavormile või eraldi tunnistusele;

XIII) märkused: st piirangute ja õigustega seotud erimärked, sealhulgas keeleoskumärke ja II lisas nimetatud õhusõidukite pädevusmärged, kui kõnealuseid õhusõidukeid kasutatakse ärilises transpordis, ning

XIV) pädeva asutuse nõutavad muud andmed (nt sünnikoht/päritolukoht).

b) Materjal. Kasutatav paber või muu materjal peab takistama või selgelt näitama mis tahes muutmist ja kustutamist. Kõik kanded ja kustutamised peavad olema pädeva asutuse poolt selgelt kinnitatud.

c) Keel. Load koostatakse riigikeel(t)es ja inglise keeles ning muudes keeltes, mida pädev asutus peab vajalikuks.

Esimene leht

<p>Pädeva asutuse nimi ja logo (inglise keeles ning muu(de)s pädeva asutuse määratud keel(t)es)</p> <p>EUROPEAN UNION (üksnes inglise keeles)</p> <p>LENNUMEESKONNALIHKME LUBA (inglise keeles ning muu(de)s pädeva asutuse määratud keel(t)es)</p> <p>Välja antud FCL-osa kohaselt Luba vastab ICAO standarditele, välja arvatud kergõhusõidukipiloodi loa (LAPL) õiguste osas (inglise keeles ning muu(de)s pädeva asutuse määratud keel(t)es)</p> <p>EASA vorm 141, versioon 1</p>	<p>Nõuded</p> <p>ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „European Union” välja jätta</p> <p>Lehekülje suurus peab olema üks kaheksandik A4</p>
---	--

Lk 2

I	Väljaandjariik	Nõuded
III	Loa number	Loa seerianumber peab alati algama loa väljaandjariigi ÜRO riigitähisega, millele järgnevad tähed „FCL”.
IV	Loa omaniku perekonna- ja eesnimi	
IVa	Sünniaeg (vt juhised)	Kasutada standardset kuupäevavormingut, st päev/kuu/täisaasta (nt 21.01.1995)
XIV	Sünnikoht	
V	Loa omaniku aadress: tänav, asula, maakond, postisihnumber	
VI	Kodakondsus	
VII	Loa omaniku allkiri	
VIII	Loa välja andnud pädev asutus Käesolev lennuki ametipiloodi luba (CPL(A)) on väljaantud (kolmas riik) välja antud liinipiloodi loa (ATPL) alusel.	
X	Loa välja andnud ametniku allkiri ja kuupäev	
XI	Loa välja andunud pädeva asutuse pitser või tempel	

VI LISA ARA-OSA II liide

Salongitöötaja tunnistuste EASA standardvorm

Liikmesriigi CC-osa kohaselt välja antav salongitöötaja tunnistus peab vastama järgmistele spetsifikatsioonidele.

<p style="text-align: center;">1. SALONGITÖÖTAJA TUNNISTUS Välja antud CC-osa kohaselt</p> <p>2. Viitenumber: 3. Väljaandjariik: 4. Tunnistuse omaniku täielik nimi: 5. Sünniaeg ja -koht: 6. Kodakondsus: 7. Tunnistuse omaniku allkiri: 8. Pädev asutus: 9. Tunnistuse välja andnud asutus: <i>Ametlik pitser, tempel või logo</i> 10. Tunnistuse välja andnud ametniku allkiri: 11. Väljaandmise kuupäev: 12. Tunnistuse omanik võib ärrilises lennutranspordis kasutatavatel õhusõidukitel salongipersonali õigustes tegutseda üksnes juhul, kui ta vastab jätkuvalt CC-osa kohastele tervisenõuetele ning kehtivatele õhusõidukitüübi kvalifikatsioonidele.</p> <p>EASA vorm 142, versioon 1</p>
--

Juhised

- a) Salongitöötaja tunnistus peab sisaldama kõiki EASA vormil 142 märgitud andmeid vastavalt järgmistele punktidele 1–12.
- b) Tunnistuse suurus peab olema üks kaheksandik A4 ning kasutatav materjal peab takistama või selgelt näitama mis tahes muutmist ja kustutamist.
- c) Dokument trükitakse inglise keeles ning muudes keeltes, mida pädev asutus peab vajalikuks.
- d) Dokumendi annab välja pädev asutus või salongitöötaja tunnistuste väljaandmise sertifikaati omav organisatsioon. Viimasel juhul tuleb lisada viide liikmesriigi pädeva asutuse sertifikaadile.
- e) Salongitöötaja tunnistust tunnustatakse kõikides liikmesriikides ja teises liikmesriigis töötades ei ole vaja seda vahetada.

- Punkt 1: pealkiri „CABIN CREW ATTESTATION / SALONGITÖÖTAJA TUNNISTUS” ning viide CC-osale
- Punkt 2: tunnistuse viitenumber algab liikmesriigi ÜRO riigitähisega, millele järgnevad vähemalt kaks viimast väljaandmise aasta numbrit ning kordumatu viide/number vastavalt pädeva asutuse kehtestatud koodile (nt BE-08-xxxx).
- Punkt 3: ELi liikmesriik, kus tunnistus välja anti.
- Punkt 4: täielik nimi (perekonna- ja eesnimi) tunnistuse omaniku ametlikus isikutunnistuses sisalduval kujul.
- Punktid 5 ja 6: sünniaeg ja -koht ning kodakondsus tunnistuse omaniku ametlikus isikutunnistuses sisalduval kujul.
- Punkt 7: tunnistuse omaniku allkiri.
- Punkt 8: selle liikmesriigi pädeva asutuse andmed, kus tunnistus on välja antud, ning pädeva asutuse täielik nimi, postiaadress, ametlik pitser ja logo, kui see on olemas.
- Punkt 9: kui tunnistuse on välja andnud pädev asutus, lisatakse märges „pädev asutus” koos ametliku pitseri või templiga.

Kui tunnistuse on välja andnud sertifitseeritud organisatsioon, lisatakse asjaomase organisatsiooni andmed ning vähemalt organisatsiooni täisnimi, postiaadress ja logo, kui see on olemas, ning:

- a) ärilise lennutranspordiga tegeleva ettevõtja puhul asjaomase lennuettevõtja lennuettevõtja sertifikaadi (AOC) number ja üksikasjalikud viited pädeva asutuse sertifikaadile, mille alusel lennuettevõtjal lubatakse salongipersonali koolitada ja tunnistusi välja anda või
- b) sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni puhul asjaomase pädeva asutuse sertifikaadi viitenumber.

Punkt 10: Tunnistuse välja andnud asutuse nimel tegutseva ametniku allkiri.

Punkt 11: Kasutatakse kuupäeva standardvormingut: st päev/kuu/täisaasta (nt 22/02/2008).

Punkt 12: Ingliskeelne lause ning selle täielik ja täpne tõlge muudesse keeltesse, mida pädev asutus peab vajalikuks.

—

VI LISA ARA-OSA III liide

KOOLITUSORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT**Euroopa Liit (*)****Pädev asutus****KOOLITUSORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT**

[SERTIFIKAADI NUMBER/VIIDE]

Vastavalt komisjoni määrusele (EL) nr 1178/2011 ning allpool sätestatud tingimustel kinnitab [pädev asutus] käesolevaga, et

[KOOLITUSORGANISATSIOON NIMI]

[KOOLITUSORGANISATSIOON AADRESS]

on ORA-osa kohaselt sertifitseeritud koolitusorganisatsioon, millel on õigus viia läbi FCL-osa koolituskursusi koos lennutreeningseadmete kasutamisega vastavalt lisatud koolituskursuste sertifikaadile.

TINGIMUSED:

Sertifikaat annab õiguse üksnes käesolevale sertifikaadile lisatud koolituskursuste sertifikaadis loetletud koolituskursuste läbiviimiseks koos lennutreeningseadmete kasutamisega.

Käesolev sertifikaat kehtib tingimusel, et sertifitseeritud organisatsioon täidab jätkuvalt ORA-osa, FCL-osa ja muude kohaldatavate eeskirjade nõudeid.

Kui eespool nimetatud tingimused on täidetud, on käesolev sertifikaat kehtiv, välja arvatud juhul kui sertifikaadist on loobutud, see on asendatud teise sertifikaadiga, peatatud, tühistatud või sellele on kehtestatud piirangud.

Väljaandmise kuupäev:

Allkiri:

[Pädev asutus]

(*) ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta.
EASA vorm 143, versioon 1 – lk 1/2.

KOOLITUSORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT**KOOLITUSKURSUSTE SERTIFIKAAT**

Lisa koolitusorganisatsiooni sertifikaadile nr:

[SERTIFIKAADI NUMBER/VIIDE]

KOOLITUSORGANISATSIOONI NIMI]

omab õigust korraldada ja läbi viia järgmisi FCL-osa koolituskursusi ja kasutada järgmisi lennutreeningseadmeid:

Koolituskursus	Kasutatav(ad) lennutreeningsead(m)e(d) koos tähisega (*)

(*) vastavalt kvalifikatsioonisertifikaadile.

Koolituskursuse sertifikaat kehtib kuni:

- koolitusorganisatsiooni sertifikaadist ei ole loobunud, seda ei ole asendatud teise sertifikaadiga, peatatud, tühistatud ja sellele ei ole kehtestatud piiranguid ning
- kõik toimingud tehakse vastavalt ORA-osale, FCL-osale ja muudele kohaldatavatele eeskirjadele ning vajaduse korral ORA-osaga ette nähtud organisatsiooni dokumentide kohastele menetlustele.

Väljaandmise kuupäev:

Allkiri: [Pädev asutus]

Liikmesriigi/EASA nimel

EASA vorm 143, versioon 1 – lk 2/2.

VI LISA ARA-OSA IV liide

LENNUTREENINGSEADME KVALIFIKATSIOONI SERTIFIKAAT**Sissejuhatus**

Lennutreeningseadme kvalifikatsiooni sertifikaadi jaoks kasutatakse EASA vormi 145. See dokument peab sisaldama lennutreeningseadme spetsifikatsiooni koos kõikide konkreetse lennutreeningseadme erilubade või sertifikaatidega või vajaduse korral lennutreeningseadme suhtes kohaldatavate piirangutega. Kvalifikatsioonisertifikaat trükitakse inglise keeles ning pädeva asutuse määratud muu(de)s keel(t)es.

Kohandatavatel lennutreeningseadmetel peab olema iga õhusõidukitüübi jaoks eraldi kvalifikatsioonisertifikaat. Sama lennutreeningseadme erinevate mootori- ja seadmeseadete jaoks ei ole eraldi kvalifikatsioonisertifikaate vaja. Igal kvalifikatsioonisertifikaadil peab olema tähtkood ja sellele järgnev kordumatu seerianumber. Tähtkood peab viitama pädevale väljaandvale asutusele.

Euroopa Liit (*)

Pädev asutus

LENNUTREENINGSEADME KVALIFIKATSIOONI CERTIFIKAAT

VIIDE:

Vastavalt komisjoni määrusele (EL) nr 1178/2011 ning allpool sätestatud tingimustel kinnitab [pädev asutus] käesolevaga, et

LENNUTREENINGSEADE [TÜÜP JA TÄHTKOD],

asukoht [KOOLITUSORGANISATSIOONI NIMI JA ADDRESS]

vastab OR-osaga ette nähtud kvalifitseerimisnõuetele, arvestades lennutreeningseadme spetsifikatsiooni tingimusi, mis on lisatud käesolevale dokumendile.

Käesolev kvalifikatsioonisertifikaat kehtib tingimusel, et lennutreeningseade kui ka kvalifikatsioonisertifikaadi omanik vastavad OR-osa kohaldatavatele nõuetele ning sertifikaadist ei ole loobutud, seda ei ole asendatud teise sertifikaadiga, peatatud või tühistatud.

Väljaandmise kuupäev:

Allkiri:

(*) ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta.
EASA vorm 145, versioon 1 – lk1/2.

[pädev asutus]

LENNUTREENINGSEADME KVALIFIKATSIOONI CERTIFIKAAT: [Viide]

LENNUTREENINGSEADME SPETSIFIKATSIOONID

- A. Õhusõidukitüüp või -variant:
 B. Lennutreeningseadme kvalifikatsioonitase:
 C. Peamine alusdokument:
 D. Visuaalsüsteem:
 E. Liikumissüsteem:
 F. Mootorseade:
 G. Instrumendiseade:
 H. ACAS-seade:
 I. Tuulenihe:
 J. Lisavõimalused:
 K. Keelud või piirangud:

L. Koolitamise, eksamineerimise ja kontrollimise juhendmaterjalid

CAT I	RVR	m	DH	jalga	
CAT II	RVR	m	DH	jalga	
CAT III	RVR	m	DH	jalga	
(miinimumtase)					
LVTO	RVR	m			
Hiljutine kogemus					
IFR-koolitus/kontroll					/
Tüübipädevuse koolitus					
Tasemekontrollid					
Automaatlähenedamine					
Automaatmaandumise/stardi suunised					/
ACAS I/II					/
Tuulenihe hoiatussüsteem / prognoostuulenihe					/
WX-radar					
HUD/HUGS					/
FANS					
GPWS/EGPWS					/
ETOPS-võimekus					
GPS					
Muu					

Väljaandmise kuupäev:

Allkiri:

Liikmesriigi/EASA nimel.

EASA vorm 145, versioon 1 – lk 2/2.

VI LISA ARA-OSA V liide

LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSE SERTIFIKAAT

**Euroopa Liit (*)
Pädev asutus**

LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSE SERTIFIKAAT

VIIDE:

Vastavalt komisjoni määrusele (EL) nr 1178/2011 ning allpool sätestatud tingimustel kinnitab [pädev asutus] käesolevaga, et

[ORGANISATSIOONI NIMI]

[ORGANISATSIOONI AADRESS]

on OR-osa kohaselt sertifitseeritud lennundusmeditsiinikeskus, mille õigused ja tegevusalad on loetletud lisatud sertifitseerimistingimustes.

TINGIMUSED:

1. Käesolev sertifikaat hõlmab üksnes seda, mis on kindlaks määratud sertifitseeritud organisatsiooni käsiraamatu sertifitseerimistingimusi käsitlevas jaotises.
2. Käesoleva sertifikaadi puhul tuleb järgida ORA-osaga ettenähtud organisatsioonidokumentides sätestatud menetlusi.
3. Käesolev sertifikaat kehtib tingimusel, et OR-osa nõuded on täidetud, välja arvatud juhul kui sertifikaadist on loobutud, see on asendatud teise sertifikaadiga, peatatud või tühistatud.

Väljaandmise kuupäev Allkiri:

(*) ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta.
EASA vorm 146, versioon 1.

VI LISA ARA-OSA VI liide

EASA TERVISETÕENDI STANDARDVORM

Tervisetõend peab vastama järgmistele spetsifikatsioonidele.

a) Sisu

- 1) Koht, kus piloodiluba välja anti või sellekohane taotlus esitati (I);
 - 2) Tervisetõendi liik (II);
 - 3) Tõendi number, mis algab piloodiluba väljaandnud riigi või piloodiluba taotlemise riigi ÜRO riigitähise, millele järgneb araabia numbritest ja/või ladina tähtedest koosnev kood (III);
 - 4) Omaniku nimi (IV);
 - 5) Omaniku kodakondsus (VI);
 - 6) Omaniku sünniaeg: (pp/kk/aaaa) (XIV);
 - 7) Omaniku allkiri (VII);
 - 8) Piirang(tud) (XIII);
 - 9) Tervisetõendi kehtivusaja lõpp (IX):
 - klass 1, ühe piloodiga äriplaneeritud reisijateveo-lennutransport;
 - klass 1, muu äriplaneeritud lennutegevus;
 - klass 2;
 - kerghusõidukipiloodi luba (LAPL);
 - 10) Arstliku läbivaatuse kuupäev;
 - 11) Viimase elektrokardiogrammi kuupäev;
 - 12) Viimase audiogrammi kuupäev;
 - 13) Tõendi välja andnud lennundusarsti või lennundusmeditsiini ekspertarsti allkiri ja väljastamise kuupäev (X). Sellele väljale võib lisada perearsti, kui ta on tõendi väljaandjariigi siseriiklike õigusaktide kohaselt pädev tervisetõendeid välja andma;
 - 14) Pitser või tempel (XI).
- b) Materjal: välja arvatud perearsti poolt väljaantud kerghusõidukipiloodi lubade (LAPL) puhul peab tõendi väljaandmiseks kasutatav paber või muu materjal takistama või selgelt näitama mis tahes muutmist või kustutamist. Kõik kanded ja kustutamised peavad olema pädeva asutuse poolt selgelt kinnitatud.
- c) Keel: load koostatakse riigikeel(t)es ja inglise keeles ning muudes keeltes, mida lube väljaandev asutus vajalikuks peab.
- d) Kõik kuupäevad esitatakse tervisetõendil vormingus pp/kk/aaaa.
- e) Tervisetõendi standardvorm on esitatud käesolevas liites.

<p>Pädeva asutuse nimi ja logo (inglise keeles ning muu(de)s pädeva asutuse määratud keel(t)es)</p> <p>EUROPEAN UNION (üksnes inglise keeles)</p> <p>Klass 1/2/LAPL TERVISETÕEND FCL-osa kohase loa juurde (inglise keeles ning muu(de)s pädeva asutuse määratud keel(t)es)</p> <p>Välja antud MED-osa kohaselt</p> <p>Tervisetõend vastab ICAO standarditele, välja arvatud kergõhusõidukipiloodi loa (LAPL) tervisetõendi osas</p> <p>(inglise keeles ning muu(de)s pädeva asutuse määratud keel(t)es)</p> <p>EASA vorm 147, versioon 1.</p>	<p>Nõuded</p> <p>ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta</p> <p>Lehekülje suurus peab olema üks kaheksandik A4</p>
--	--

I	Riigikeel(ed)/ <i>Ametiasutus, kes on piloodiloo välja andnud või kellele on esitatud asjakohane taotlus</i>
III	Riigikeel(ed): / Tõendi number
IV	Riigikeel(ed): / <i>Omaniku perekonna- ja eesnimi:</i>
XIV	Riigikeel(ed):/Sünnikuupäev: (pp/kk/aaaa)
VI	Riigikeel(ed)/ <i>Kodakondsus:</i>
VII	Riigikeel(ed) / <i>Omaniku allkiri:</i>
2	

XIII	Riigikeel(ed)/ <i>Piirangud:</i> Kood. Kirjeldus:
X	Riigikeel(ed) / (*) <i>Väljaandmise kuupäev:</i> (pp/kk/aaaa) <i>Väljaandva lennundusarsti/lennundusmeditsiini ekspertarsti/(perearsti) allkiri:</i>
XI	Riigikeel(ed)/ <i>Pitser:</i>
3	

(*) Väljaandmise kuupäev on kuupäev, mil tõend välja anti ja allkirjastati.
EASA vorm 147, versioon 1.

	IX Riigikeel(ed) / Käesoleva tõendi kehtivuse lõppkuupäev	klass 1, ühe piloodiga äriine reisijateveo-lennutransport (pp/kk/aaaa)	
		klass 1 (pp/kk/aaaa)	
		klass 2 (pp/kk/aaaa)	
		LAPL (pp/kk/aaaa)	
	Riigikeel(ed) / Läbivaatuse kuupäev: (pp/kk/aaaa)		
MED.A.020 Halvenenud tervises seisund			
a) Loaomanikud ei tohi oma loast ning sellega seotud pädevusmärgetest ja tunnistustest tulenevaid õigusi teostada, kui nad:			
1) on teadlikud oma tervises seisundi mis tahes halvenemisest, mis võib osutatud õiguste piires ohutu tegutsemise võimatuks muuta;			
2) manustavad või kasutavad mis tahes retsepti- või käsimüügiravimit, mis võib takistada ohutut tegutsemist asjaomase piloodiloaga kaasnevate õiguste piires, või			
3) saavad meditsiinilist, kirurgilist või muud ravi, mis võib mõjutada lennuohutust.			
b) Lisaks sellele peavad loaomanikud pöörduma viivitamata lennundusarsti poole, kui nad:			
1) on läbinud kirurgilise operatsiooni või invasiivse protseduuri;			
2) on alustanud mis tahes ravimi regulaarset tarvitamist;			
3) on saanud raske kehavigastuse, millega kaasneb suutmatus tegutseda lennumeeskonna liikmena;			
4) on põdenud rasket haigust, millega kaasneb suutmatus tegutseda lennumeeskonna liikmena;			
5) on rasedad;			
6) on määratud haiglaravile või kliinilisele ravile või			
7) nad vajavad esmakordselt korrigeerivaid läätsi.			
4			

VI LISA ARA-OSA VII liide

LENNUNDUSARSTIDELE VÄLJAANTAV TUNNISTUS**Euroopa Liit (*)
Pädev asutus****LENNUNDUSARSTI TUNNISTUS**

[TUNNISTUSE NUMBER/VIIDE]

Vastavalt komisjoni määrusele (EL) nr 1178/2011 ning allpool sätestatud tingimustel kinnitab [pädev asutus] käesolevaga, et

[LENNUNDUSARSTI NIMI]

[LENNUNDUSARSTI AADRESS]

võib tegutseda lennundusarstina

TINGIMUSED:

1. Käesolev tunnistus kehtib üksnes tunnistuse lisas kindlaksmääratud õiguste piires.
2. Käesoleva tunnistuse omanik peab järgima MED-osas kindlaksmääratud rakenduseeskirju ja menetlusi.
3. Käesolev tunnistus kehtib kolm aastat kuni [xx/yy/zzzz (**)], tingimusel et MED-osa nõuded on täidetud, välja arvatud juhul kui sertifikaadist on loobutud, see on asendatud teise sertifikaadiga, peatatud või tühistatud.

Väljaandmise kuupäev: xx/yy/zzzz

Allkiri: [Pädev asutus]

(*) ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta.

(**) Kehtivusaja lõpp: päev/kuu/aasta.

LENNUNDUSARSTI TUNNISTUS

Lisa lennundusarsti tunnistusele nr:

ÕIGUSED JA REGULEERIMISALA

[Lennundusarsti nimi ja akadeemiline kraad] on saanud õiguse(d) teha lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi ja hindamisi tervisetõendite väljaandmiseks vastavalt allpool esitatud tabelile ning anda kõnealuseid tõendeid välja järgmist liiki piloodilubade omanikele:

LAPL	[jah/kuupäev]
Klass 2	[jah/kuupäev]
Klass 1 pikendamine/taastamine	[jah/kuupäev]/[ei]

Väljaandmise kuupäev: xx/yy/zzzz

Allkiri: [Pädev asutus]

VII LISA

NÕUDED ORGANISATSIOONILE**[ORA-OSA]**

GEN-ALAJAGU

ÜLDNÕUDED

I JAOTIS

Üldist**ORA.GEN.105 Pädev asutus**

a) Käesoleva osa tähenduses on pädev asutus, kes teostab järelevalvet:

1) sertifitseerimiskohustusega hõlmatud organisatsioonide üle:

i) selliste organisatsioonide puhul, mille peamine tegevuskoht on liikmesriigis, asjaomase liikmesriigi määratud asutus;

ii) selliste organisatsioonide puhul, mille peamine tegevuskoht on kolmandas riigis, amet;

2) lennutreeningseadmete (FSTD) üle:

i) amet teostab järelevalvet järgmiste lennutreeningseadmete (FSTD-de) üle:

— lennutreeningseadmed (FSTD-d), mis asuvad väljaspool liikmesriikide territooriumi või

— mis asuvad liikmesriikide territooriumil ja mida käitavate organisatsioonide peamine tegevuskoht on kolmandas riigis;

ii) liikmesriikide territooriumil asuvate lennutreeningseadmete (FSTD-de) üle, mida käitavate organisatsioonide peamine tegevuskoht on liikmesriigis, teostab järelevalvet seadet käitava organisatsiooni peamiseks tegevuskohaks oleva liikmesriigi määratud asutus või kui asjaomane liikmesriik seda taotleb, siis amet.

b) Kui väljaspool liikmesriikide territooriumi asuvat lennutreeningseadet (FSTD) käitab liikmesriigi sertifitseeritud organisatsioon, peab asjaomase lennutreeningseadme (FSTD) kvalifitseerima amet koostöös selle liikmesriigiga, kes on asjaomase lennutreeningseadet (FSTD) käitava organisatsiooni sertifitseerinud.

ORA.GEN.115 Organisatsiooni sertifikaadi taotlemine

a) Organisatsiooni sertifikaadi taotlus või olemasoleva sertifikaadi muutmise taotlus esitatakse sellises vormis ja sellisel viisil, nagu on sätestanud pädev asutus, võttes arvesse määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade kohaldatavaid nõudeid.

b) Esmase sertifikaadi taotlejad peavad pädevale asutusele esitama dokumendid, milles kirjeldatakse määruses (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade kehtestatud nõuete täitmise kavandatavaid viise. Need dokumendid peavad sisaldama selliste muudatuste juhtimise ja pädevale asutusele teatavakstegemise menetlust, mis eelnevat heakskiitu ei nõua.

ORA.GEN.120 Nõuete täitmise viisid

a) Määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade nõuete järgimise tagamiseks võib organisatsioon kasutada lisaks ameti heakskiidetud nõuete täitmise vastuvõetavate viisidele ka nõuete täitmise alternatiivseid viise.

b) Kui organisatsioon soovib kasutada nõuete täitmise alternatiivset viisi, esitab ta enne asjaomase viisi rakendamist pädevale asutusele selle üksikasjaliku kirjelduse. Kirjeldus peab sisaldama kõiki asjaomaste käsiraamatute ja menetluste muudatusi ning määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmist tõendavat hinnangut.

Organisatsioon võib eespool nimetatud nõuete täitmise alternatiivseid viise rakendada pärast pädeva asutuse heakskiitu ning punkti ARA.GEN.120 alapunkti d kohase teate saamist.

ORA.GEN.125 Sertifitseerimistingimused ja organisatsiooni õigused

Sertifitseeritud organisatsioon peab järgima organisatsiooni sertifikaadile lisatud sertifitseerimistingimustes kindlaks määratud reguleerimisala ja õigusi.

ORA.GEN.130 Muudatused organisatsioonides

a) Mis tahes muudatus, mis mõjutab:

- 1) sertifikaadi reguleerimisala või organisatsiooni sertifitseerimistingimusi või
 - 2) punkti ORA.GEN.200 alapunkti a alapunktide 1 ja 2 kohaste organisatsiooni juhtimissüsteemi osade muutmist,
- peab olema pädeva asutuse poolt eelnevalt heaks kiidetud.

b) Organisatsioon peab pädevale asutusele heakskiidu taotlemiseks ja selle saamiseks esitama kõik muudatused, mis määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade kohaselt tuleb eelnevalt heaks kiita. Taotlus tuleb esitada enne muudatuse tegemist, et pädeval asutusel oleks võimalik kontrollida määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade jätkuvat järgimist ning vajaduse korral muuta organisatsiooni sertifikaati ja sellele lisatud sertifitseerimistingimusi.

Organisatsioon peab pädevale asutusele esitama kõik asjakohased dokumendid.

Muudatused tehakse alles pärast pädevalt asutuselt punkti ARA.GEN.330 kohase ametliku heakskiidu saamist.

Muudatuste ajal peab organisatsioon vajaduse korral tegutsema pädeva asutuse poolt ette nähtud tingimustel.

c) Kõiki muudatusi, mis ei nõua eelnevat heakskiitu, juhatakse ja tehakse need pädevale asutusele teatavaks, järgides pädeva asutuse poolt punkti ARA.GEN.310 alapunkti c kohaselt kinnitatud menetlust.

ORA.GEN.135 Kehtivuse kestvus

a) Organisatsiooni sertifikaat kehtib järgmistel tingimustel:

- 1) organisatsioon täidab määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjakohaseid nõudeid, võttes arvesse punkti ORA.GEN.150 kohaseid puuduste menetlemist käsitlevaid sätteid;
- 2) pädevale asutusele on tagatud punkti ORA.GEN.140 kohane juurdepääs organisatsioonile, et kontrollida määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjaomaste nõuete jätkuvat järgimist; ning
- 3) sertifikaadist ei ole loobutud ja seda ei ole tühistatud.

b) Kui sertifikaat tühistatakse või sellest loobutakse, tagastatakse sertifikaat viivitamata pädevale asutusele.

ORA.GEN.140 Juurdepääs

Määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjakohaste sätete järgimise kontrollimiseks tagab organisatsioon juurdepääsu kõikidele tegevuskohtadele, õhusõidukitele, dokumentidele, salvestistele, andmetele, menetlustele ja mis tahes muudele tema sertifitseeritava tegevusega, sealhulgas allhangetega seotud materjalidele, isikutele, keda on selleks volitanud:

a) punkti ORA.GEN.105 kohane pädev asutus või

b) punkti ARA.GEN.300 alapunkti d, punkti ARA.GEN.300 alapunkti e või punkti ARO.RAMP sätete kohaselt tegutsev asutus.

ORA.GEN.150 Puudused

Puuduste kohta teate saamisel teeb organisatsioon järgmist:

- a) teeb kindlaks nõuete rikkumise algpõhjuse;
- b) töötab välja parandusmeetmete kava ning
- c) tõendab parandusmeetmete kava rakendamist pädevale asutusele vastuvõetaval viisil punkti ARA.GEN.350 alapunktis d sätestatud asutusega kokkulepitud aja jooksul.

ORA.GEN.155 Viivitamatu reageerimine ohutusprobleemile

Organisatsioon rakendab:

- a) kõiki pädeva asutuse poolt punkti ARA.GEN.135 alapunkti c kohaselt kehtestatud ohutusmeetmeid ning
- b) ameti väljastatud mis tahes kohustuslikku ohustusteavet, sealhulgas lennukõlblikkust käsitlevaid ettekirjutusi.

ORA.GEN.160 Vahejuhtumitest teatamine

- a) Organisatsioon teatab pädevale asutusele ja vajaduse korral teistele organisatsioonidele, kelle teavitamist käitaja asukohariik nõuab, kõikidest õnnetustest, tõsistest intsidentidest ja vahejuhtumitest, nagu need on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 996/2010 ⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2003/42/EÜ ⁽²⁾.
- b) Ilma et see mõjutaks alapunkti a kohaldamist, teatab organisatsioon pädevale asutusele ja õhusõiduki projekteerimise eest vastutavale organisatsioonile igast intsidentist, rikkest, tehnilisest veast, lubatud tehniliste piiride ületamisest või vahejuhtumist, mis võib osutada osa 21 kohaste andmete ebatäpsusele, ebatäielikkusele või mitmetimõistetavusele, ning muudest eeskirjadevastastest asjaoludest, mis ohustasid või oleksid võinud ohustada õhusõiduki ohutut käitamist, kuid millega ei kaasnenud õnnetust või tõsist intsidenti.
- c) Ilma et see mõjutaks määruse (EL) nr 996/2010 ja direktiivi 2003/42/EÜ, komisjoni määruse (EÜ) nr 1321/2007 ⁽³⁾ ja komisjoni määruse (EÜ) nr 1330/2007 ⁽⁴⁾ kohaldamist, saadetakse punktides a ja b nimetatud teated pädeva asutuse kehtestatud vormis ja viisil ning need peavad sisaldama kõiki organisatsioonile seisundi kohta teadaolevaid andmeid.
- d) Teade saadetakse võimalikult kiiresti, kuid igal juhul 72 tunni jooksul pärast seda, kui organisatsioon on kindlaks teinud seisundi, mille kohta teade saadetakse, v.a juhul, kui erakorralised asjaolud seda takistavad.
- e) Vajaduse korral koostab organisatsioon järelaruande, et täpsemalt kirjeldada tulevikus selliste vahejuhtumite vältimiseks kavandatavaid meetmeid, niipea kui need meetmed on kindlaks määratud. See aruanne koostatakse pädeva asutuse kehtestatud vormis ja viisil.

II JAOTIS**Juhtimine****ORA.GEN.200 Juhtimissüsteem**

a) Organisatsioon kehtestab, rakendab ja haldab juhtimissüsteemi, mis hõlmab järgmist:

- 1) selgelt määratletud vastutuspiire ja vastutavaid isikuid kogu organisatsioonis, sealhulgas vastutava juhi otsest ohutusosalast vastutust;
- 2) organisatsiooni üldiste ohutusvalaste ideede ja põhimõtete kirjeldust, mida nimetatakse ohutuspoliitikaks;
- 3) organisatsiooni tegevusega kaasnevate lennuohutust mõjutavate ohtude kindlaksmääramist, neile antud hinnanguid ning nendega seotud riskide juhtimist, sealhulgas riskivähendusmeetmete võtmist ja nende tulemuslikkuse kontrolli;
- 4) tööülesannete täitmiseks vajalike koolituste korraldamist töötajate hulgas ning nende pädevuse tagamist;

⁽¹⁾ ELT L 295, 12.11.2010, lk 35.

⁽²⁾ ELT L 167, 4.7.2003, lk 23.

⁽³⁾ ELT L 294, 13.11.2007, lk 3.

⁽⁴⁾ ELT L 295, 14.11.2007, lk 7.

- 5) kõikide juhtimissüsteemi põhiprotsesside dokumentatsiooni, sealhulgas töötajatele nende vastutusalade teadvustamise korda ning kõnealuse dokumentatsiooni muutmise menetlust;
 - 6) ülesandeid, millega jälgitakse organisatsiooni vastavust asjaomastele nõuetele. Vastavuse jälgimine hõlmab süsteemi, millega antakse puuduste kohta tagasisidet vastutavale juhile, et tagada vajaduse korral tulemuslike parandusmeetmete võtmine, ning
 - 7) käesoleva osa ja muude kohaldatavate osade asjaomaste alajagudega ette nähtud muid nõudeid.
- b) Juhtimissüsteem peab olema kooskõlas organisatsiooni suurusega ning selle toimingute laadi ja keerukusega, võttes arvesse asjaomaste toimingutega kaasnevaid ohte ja nendega seotud riske.

ORA.GEN.205 Allhanketoimingud

- a) Allhanketoimingud on kõik organisatsiooni sertifitseerimistingimustega hõlmatud toimingud, mida teostab mõni teine asjaomaseks tegevuseks sertifitseeritud, või sertifikaadi puudumise korral, allhanget telliva organisatsiooni sertifikaadi alusel tegutsev organisatsioon. Organisatsioon peab tagama, et mis tahes toimingu allhankena tellimisel või ostmisel vastaks tellitud või ostetud teenus või toode kohaldatavatele nõuetele.
- b) Kui sertifitseeritud organisatsioon tellib osa oma toimingutest allhankena organisatsioonilt, mis ise ei ole selleks tegevuseks käesoleva osa kohaselt sertifitseeritud, peab allhankijast organisatsioon tegutsema allhanget telliva organisatsiooni sertifikaadi alusel. Allhanget telliv organisatsioon peab tagama pädeva asutuse juurdepääsu allhankijast organisatsioonile, et kontrollida kohaldatavate nõuete jätkuvat järgimist..

ORA.GEN.210 Personalinõuded

- a) Organisatsioon määrab vastutava juhi, kelle ülesandeks on tagada kõikide toimingute kohaldatavatele nõuetele vastav rahastamine ja teostamine. Vastutav juht vastutab tõhusa juhtimissüsteemi kehtestamise ja säilitamise eest.
- b) Organisatsioon määrab isiku või isikute rühma, kes vastutab kohaldatavate nõuete jätkuva järgimise eest organisatsioonis. See isik või isikute rühm allub otse vastutavale juhile.
- c) Organisatsioonil peab olema kavandatavateks ülesanneteks ja kohaldatavatele nõuetele vastavateks toiminguteks piisavalt kvalifitseeritud töötajaid.
- d) Organisatsioon peab alapunkti c nõuete järgimise tõendamiseks säilitama vajalikke andmeid kogemuste, kvalifikatsiooni ja koolituste kohta.
- e) Organisatsioon peab tagama, et kõik töötajad oleksid teadlikud oma tööülesannete täitmise seotud eeskirjadest ja menetlustest.

ORA.GEN.215 Nõuded töötingimustele

Organisatsioonil peavad olema piisavad vahendid kõikide kavandatavate ülesannete ja toimingute täitmiseks ja juhtimiseks kooskõlas kohaldatavate nõuetega.

ORA.GEN.220 Andmete säilitamine

- a) Organisatsioon võtab kasutusele andmete säilitamise süsteemi, mis võimaldab nõuetekohaselt talletada ja usaldusväärselt jälgida kõiki tehtavaid toiminguid ning hõlmab eelkõige kõiki punkti ORA.GEN.200 kohaseid elemente.
- b) Andmete vorm sätestatakse organisatsiooni menetlustes.
- c) Andmeid säilitatakse viisil, mis kindlustab nende kaitse kahjustuste, muutmise ja varguse eest.

ATO-ALAJAGU

SERTIFITSEERITUD KOOLITUSORGANISATSIOONID

I JAOTIS

Üldist**ORA.ATO.100 Reguleerimisala**

Käesoleva alajaoga kehtestatakse nõuded sellistele organisatsioonidele, kes pakuvad koolitust piloodilubade ning nendega seotud pädevusmärgete ja sertifikaatide saamiseks.

ORA.ATO.105 Taotlemine

a) Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi taotlejad peavad pädevale asutusele esitama

1) järgmise teabe:

- i) koolitusorganisatsiooni nimi ja aadress;
- ii) kavandatav tegevuse alustamise aeg;
- iii) koolitusjuhi, lennuinstruktori(te), lennutreeningseadme instruktorite ja teooriaõpetaja(te) isikuandmed ja kvalifikatsioonid;
- iv) nende lennuväljade ja/või käitamiskohtade nimed ja aadressid, kus koolitust läbi viiakse;
- v) koolituseks kasutatavate õhusõidukite loetelu, mis sisaldab nende liiki, klassi või tüüpi, registreerimiskohta, omanikke ning vajaduse korral lennukõlblikkussertifikaati;
- vi) vajaduse korral selliste lennutreeningseadmete (FSTD-de) loetelu, mida koolitusorganisatsioon kavatseb kasutada;
- vii) koolituse liik, mida koolitusorganisatsioon kavatseb pakkuda, ning vastav koolitusprogramm, ning

2) lennutegevus- ning koolituskäsiraamatud.

b) Katselendurite koolitusorganisatsioonid. Olenemata alapunkti a alapunkti 1 alapunktidest iv ja v peavad katselendurite koolitusorganisatsioonid esitama üksnes järgmise teabe:

- 1) peamiste lennuväljade ja/või käitamiskohtade nimed ja aadressid, kus koolitust läbi viiakse, ning
- 2) katselennukoolituseks kasutatavate õhusõidukitüüpide või -kategooriate loetelu.

c) Sertifikaadi muutumise korral peavad taotlejad esitama pädevale asutusele alapunktis a nimetatud andmed ja dokumendid vastava osa kohta.

ORA.ATO.110 Personalinõuded

a) Määratakse koolitusjuht. Koolitusjuhil peavad olema laialdased kogemused sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni pakutava koolitusega seotud valdkondade instruktorina ning head juhiomadused.

b) Koolitusjuhi kohustuste hulka kuulub järgmine:

- 1) tagada pakutava koolituse vastavus FCL-osas sätestatud nõuetele ning katselendurite koolituse korral osas 21 ja koolitusprogrammis sätestatud asjaomastele nõuetele;
- 2) tagada õhusõidukil või lennutreeningseadmel (FSTD) toimuva lennutreeningu ning teooriaõppe nõuetekohane integreeritus ning
- 3) jälgida konkreetsete õpilaste edasijõudmist.

- c) Teoriaõpetajatel peab olema:
- 1) praktilise lennundusalase töö kogemus pakutava koolitusega seotud valdkondades ning ta peab olema läbinud õpetamismeetodite koolituskursuse või
 - 2) varasem töökogemus teooriaõppe läbiviimise valdkonnas ning nõuetekohased teoreetilised teadmised selles valdkonnas, milles nad teooriaõpet läbi viivad.
- d) Lennuinstruktoritel ja lennutreeningseadme instruktoritel peab olema pakutavas koolitusliigis FCL-osaga ettenähtud kvalifikatsioon.

ORA.ATO.120 Andmete säilitamine

Järgmisi andmeid säilitatakse vähemalt kolm aastat pärast koolituse lõppu:

- a) konkreetsetele õpilastele pakutud maapealse koolituse, lennutreeningu ja lennutreeningseadmel (FSTD) läbitud koolituse üksikasjalikud andmed;
- b) instruktorite koostatud üksikasjalikud ja korrapärased arenguaruanded koos hinnangutega ning edasijõudmise kontrollimiseks korraldatavate korrapärase katseandmete ja maapealse koolituse eksamite andmed ning
- c) andmed õpilaste lubade ja nendega seotud pädevusmärgete ja sertifikaatide kohta, sealhulgas tervisetõendite ja pädevusmärgete kehtivusaegad.

ORA.ATO.125 Koolitusprogramm

- a) Iga pakutava kursuseligi jaoks tuleb välja töötada koolitusprogramm.
- b) Koolitusprogramm peab vastama FCL-osa ning katseandurite koolituse puhul osa 21 asjaomastele nõuetele.

ORA.ATO.130 Koolituskäsiraamat ja tegevuskäsiraamat

- a) Sertifitseeritud koolitusorganisatsioon võtab kasutusele koolituskäsiraamatu ja tegevuskäsiraamatu, mis sisaldavad tööülesannete täitmise juhiseid töötajatele ning kursuste nõuete täitmise suuniseid õpilastele, ja haldab neid.
- b) Sertifitseeritud koolitusorganisatsioon teeb töötajatele ja vajaduse korral õpilastele kättesaadavaks koolituskäsiraamatus, tegevuskäsiraamatus ning koolitusorganisatsiooni sertifitseerimisdokumentides sisalduva teabe.
- c) Katseandurite koolitust pakkuvat sertifitseeritud koolitusorganisatsioonidel peab tegevuskäsiraamat vastama osaga 21 ette nähtud katseanduritegevuse käsiraamatule.
- d) Tegevuskäsiraamatus tuleb sätestada lennuinstruktorite lennuajapiirangute kavad, sealhulgas maksimaalsed lennutunnid, maksimaalsed lennutunnid tööülesannetes ning minimaalne puhkeae instruktoriülesannete täitmise vahelisel ajal vastavalt ORO-osale.

ORA.ATO.135 Õppeõhusõidukid ja lennutreeningseadmed (FSTD)

- a) Sertifitseeritud koolitusorganisatsioonil peab olema juurdepääs pakutavaks koolituseks piisavale õppeõhusõidukipargile või lennutreeningseadmetele (FSTD).
- b) Sertifitseeritud koolitusorganisatsioon võib lennutreeningseadmetel (FSTD-del) koolitust pakkuda üksnes juhul, kui ta tõendab pädevale asutusele järgmist:
 - 1) lennutreeningseadme (FSTD) spetsifikatsioonide ning vastava koolitusprogrammi kooskõla;
 - 2) kasutatavate lennutreeningseadmete (FSTD-de) vastavust FCL-osa asjaomastele nõuetele;
 - 3) lennu täisimitaatori (FFS) puhul tuleb tõendada, et see esindab nõuetekohaselt vastavat õhusõidukitüüpi, ning
 - 4) et ta on kasutusele võtnud süsteemi lennutreeningseadme (FSTD) muutmise nõuetekohaseks järelevalveks, et muudatused ei mõjutaks koolitusprogrammi nõuetekohasust.

- c) Kui lennueksamil kasutatav õhusõiduk ei ole sama tüüpi, kui visuaallennutreeninguks kasutatav lennu täisimitaator (FFS), kehtib arvestamise piirang vastavalt asjaomase lennutreeningprogrammi lennukite II taseme lennuimitaatori (FNPT II) ja kopterite II/III taseme lennuimitaatori (FNPT II/III) tasemele.
- d) Katselendurite koolitusorganisatsioonid. Katselendurite koolitamisel kasutatavad õhusõidukid peavad olema nõuetekohaselt varustatud katselennuinstrumentidega vastavalt koolituse eesmärgile.

ORA.ATO.140 Lennuväljad ja käitamiskohad

Õhusõidukil toimuva lennutreeningu puhul peab sertifitseeritud koolitusorganisatsioon kasutama lennuvälju või käitamiskohti, millel on nõuetekohased vahendid ja omadused, mis võimaldavad harjutada pakutava koolituse ning kasutatava õhusõidukikategooria ja -tüübi jaoks vajalikke manöövreid.

ORA.ATO.145 Koolituse eeltingimused

- a) Sertifitseeritud koolitusorganisatsioon peab tagama õpilaste vastavuse MED-osa, FCL-osa ning vajaduse korral osa 21 kohaselt kindlaks määratud kasutamissobivuse andmetega ette nähtud koolituse eeltingimustele.
- b) Õppelendurite koolitust pakkuvate sertifitseeritud koolitusorganisatsioonide õpilased peavad vastama osa 21 kohastele koolituse eeltingimustele.

ORA.ATO.150 Kolmandates riikides toimuv koolitus

Kui koolitusorganisatsioon on sertifitseeritud andma instrumentaallennupädevuse (IR) koolitust kolmandates riikides, kohaldatakse järgmist:

- a) koolitusprogramm peab sisaldama instrumentaallennupädevuse (IR) lennueksamile eelnevat aklimatiseerumislendu mõnes liikmesriigis ning
- b) instrumentaallennupädevuse (IR) lennuksam tuleb sooritada mõnes liikmesriigis.

II JAOTIS

Lisanõuded sertifitseeritud koolitusorganisatsioonidele, mis pakuvad koolitust ametipiloodi loa (CPL), teise piloodi loa (MPL), liinipiloodi loa (ATPL) ning nendega seotud pädevuste ja tunnistuste saamiseks

ORA.ATO.210 Personalinõuded

- a) *Koolitusjuht.* Koolitusjuhil peab olema laialdane instruktorikogemus kutselise piloodi lubade ja nendega seotud pädevuste ja tunnistuste saamiseks vajaliku koolituse valdkonnas, välja arvatud katselendurite koolitust pakkuvate sertifitseeritud koolitusorganisatsioonide puhul.
- b) *Lennupraktika juht.* Piloteerimisõpet pakkuv sertifitseeritud koolitusorganisatsioon määrab pealennuinstruktoriga, kes vastutab lennu- ja lennutreeningseadmete instruktorite järelevalve ning piloteerimisõppe ja lennutreeningseadmetel (FSTD) toimuva koolituse standardiseerimise eest. Pealennuinstruktoril peab olema pakutavateks lennutreeningukursusteks vajalik kõrgeima kategooria ametipiloodi luba ja sellega seotud pädevused ning instruktoritunnistus, mis annab õiguse olla instruktoriks vähemalt ühel pakutavatest koolituskursustest.
- c) *Teoriaõppe juht.* Teoriaõpet pakkuv sertifitseeritud koolitusorganisatsioon määrab teoriaõppe juhi, kes vastutab kõikide teoriaõpetajate järelevalve ning kogu teoriaõppe standardiseerimise eest. Teoriaõppe juhil peab olema laialdane teoriaõppeinstruktoriga kogemus sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni pakutava asjaomase õppe valdkonnas.

ORA.ATO.225 Koolitusprogramm

- a) Koolitusprogrammis peavad olema eraldi välja toodud piloteerimis- ja teoriaõppe osad nädalate või etappide kaupa, standardharjutuste loetelu ning ülevaade õppekavast.
- b) Koolituskäsiraamatus tuleb sätestada koolitusprogrammi sisu ja järjestus.

ORA.ATO.230 Koolituskäsiraamat ja tegevuskäsiraamat

- a) Koolituskäsiraamatus tuleb esitada standardid, eesmärgid ja iga koolitusetapi koolituseesmärgid, mida õpilased peavad järgima ning mis hõlmavad järgmisi valdkondi:
- koolituskava;
 - lennueelne ettevalmistus ja lennuharjutused;
 - vajaduse korral harjutused lennutreeningseadmel (FSTD-I);
 - teooriaõpe.
- b) Tegevuskäsiraamatus tuleb esitada asjakohased andmed töötajarühmade, näiteks lennuinstruktorite, lennutreeningseadme instruktorite, teooriaõpetajate, käitamis- ja hooldustöötajate kohta, ning üldine teave, tehniline ja marsruudiinfo ning töötajate koolitust käsitlevad andmed.

III JAOTIS**Lisanõuded erikoolitust pakkuvatele sertifitseeritud koolitusorganisatsioonidele****1. peatükk****Kaugõppekursus****ORA.ATO.300 Üldist**

Koolitusorganisatsioonile võib anda sertifikaadi järgmiste moodulkursuse programmide läbiviimiseks kaugõppe teel:

- a) teooriaõppe moodulkursused;
- b) klassi- või tüübipädevuse täiendava teooriaõppe kursused või
- c) mitme mootoriga kopteri esimese tüübipädevuse sertifitseeritud algteooriaõppe kursused.

ORA.ATO.305 Õppetöö klassides

- a) Kõik moodul-kaugõppekursused peavad sisaldama ka klassis toimuvat õppetööd.
- b) Klassis toimuva õppetöö osakaal ei tohi olla alla 10 % kursuse kogukestusest.
- c) Sellega seoses peavad sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni peamises tegevuskohas või muus sobivas kohas olema sobivad klassiruumid.

ORA.ATO.310 Instruktorid

Kõik instruktorid peavad olema täielikult teadlikud kaugõppekursuse programmi nõuetest.

2. peatükk**Lennuajata koolitus****ORA.ATO.330 Üldist**

- a) FCL-osa kohase lennuajata koolituse (ZFTT) sertifikaat antakse üksnes sellistele sertifitseeritud koolitusorganisatsioonidele, kellel on ka ärilises lennutranspordis tegutsemise õigus või erikokkulepe ärilises lennutranspordis tegutseva käitajaga.
- b) Lennuajata koolituse (ZFTT) sertifikaat antakse üksnes juhul, kui käitajal on vähemalt 90-päevane konkreetse lennukitüübi käitamise kogemus.
- c) Kui lennuajata koolitust (ZFTT) pakub käitajaga erikokkulepet omav sertifitseeritud koolitusorganisatsioon, ei kohaldata 90-päevase töökogemuse nõuet juhul, kui ORO-osa kohastel lisastartidel ja -maandumistel osaleval tüübipädevusinstruktoril (TRI(A)) on vastava lennukitüübi käitamise kogemus.

ORA.ATO.335 Lennu täisimitaator

- a) Lennuajata koolituseks (ZFTT) sertifitseeritud lennu täisimitaator (FFS) peab olema töökorras vastavalt sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni juhtimissüsteemi kriteeriumitele.
- b) Lennu täisimitaatori (FFS) liikumis- ja visuaalsüsteem peab olema täielikult töökorras vastavalt punkti ORA.FSTD.205 kohastele asjaomastele lennutreeningseadme (FSTD) sertifitseerimistingimustele.

3. peatükk

Teise piloodi loa (MPL) kursused**ORA.ATO.350 Üldist**

Teise piloodi loa (MPL) integreeritud koolituskursuste ja teise piloodi loa instruktori kursuste läbiviimise õigus antakse üksnes sellisele sertifitseeritud koolitusorganisatsioonile, millel on ka ärilises lennutranspordis tegutsemise õigus või erikokkulepe ärilises lennutranspordis tegutseva käitajaga.

4. peatükk

Katselendurite koolitus**ORA.ATO.355 Katselendurite koolitusorganisatsioonid**

- a) Koolitusorganisatsioon, mis on sertifitseeritud pakkuma katselendurite koolitust 1. või 2. kategooria katselennupädevuse väljaandmiseks vastavalt FCL-osale, võib taotleda oma õiguste laiendamist ka muude kategooriate katselendudele ja katselenduritele, tingimusel et:
 - 1) osa 21 vastavad nõuded on täidetud ning
 - 2) sertifitseeritud koolitusorganisatsioonil on erikokkulepe osa 21 kohase organisatsiooniga, kus töötab või kuhu kavatakse tööle võtta katselendureid.
- b) Säilitatavate koolitusandmete hulka kuuluvad koolitusprogrammiga ette nähtud kirjalikud õpilastööd, mis vajaduse korral hõlmavad katselennu tüübiga seotud salvestatud parameetrite andmetöötlust ja analüüsimist.

FSTD-ALAJAGU

NÕUDED LENNUTREENINGSEADMEID (FSTD) KÄITAVATELE ORGANISATSIOONIDELE JA LENNUTREENINGSEADMETE KVALIFITSEERIMISELE

I JAOTIS

Nõuded lennutreeningseadmeid (FSTD) käitavatele organisatsioonidele**ORA.FSTD.100 Üldist**

- a) Lennutreeningseadmete (FSTD-de) kvalifitseerimise taotleja peab pädevale asutusele tõendama, et ta on kehtestanud punkti ORA.GEN.200 II jaotise kohase juhtimissüsteemi. Tõendamise käigus veendutakse, kas taotleja on otse või lepingu abil suuteline säilitama lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsioonitasemega ette nähtud lennutehnilisi omadusi, funktsioone ja muid omadusi ning kontrollima lennutreeningseadme (FSTD) paigaldust.
- b) Kui taotlejal on käesoleva osa kohaselt välja antud sertifikaat, märgitakse lennutreeningseadme (FSTD) spetsifikatsioonid ära:
 - 1) koolitusorganisatsiooni sertifitseerimistingimustes või
 - 2) koolituskäsiraamatus, kui tegemist on lennuettevõtja sertifikaadi omanikuga.

ORA.FSTD.105 Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni pikendamine

- a) Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni pikendamiseks tuleb lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi omanikul iga 12-kuulise perioodi jooksul järk-järgult läbi viia kõik lennutreeningseadme põhilises katsetamisjuhendis (MQTG) loetletud katsed ning funktsionaalsed ja subjektiivsed katsed.
- b) Tulemused varustatakse kuupäevaga, lisatakse märke analüüsi ja hindamise kohta ning säilitatakse neid ORA.FSTD.240 kohaselt, et tõendada lennutreeningseadme (FSTD) standardite pidevat järgmist.
- c) Kehtestatakse konfiguratsiooni kontrollsüsteem, mis tagab kvalifitseeritud lennutreeningseadme (FSTD) riistvara ja tarkvara jätkuva terviklikkuse.

ORA.FSTD.110 Muudatused

- a) Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi omanik kehtestab ja haldab lennutreeningseadme (FSTD) oluliste muudatuste kindlaksmääramise, hindamise ning käitatavasse lennutreeningseadmesse (FSTD-sse) sisseviimise süsteemi, mis hõlmab eelkõige järgmist:
- 1) koolitamiseks, eksamineerimiseks ja kontrollimiseks vajalikke õhusõidukiga seotud muudatusi, olenemata sellest, kas need on lennukõlblikkust käsitlevas direktiivis sätestatud või mitte, ning
 - 2) koolitamiseks, eksamineerimiseks ja kontrollimiseks vajalikke lennutreeningseadmega (FSTD) seotud muudatusi, sealhulgas liikumis- ja visuaalsüsteemide muudatusi näiteks andmete läbivaatuse puhul.
- b) Lennutreeningseadme (FSTD) käsitsemist, lennutehnilisi omadusi ja süsteemide tööd mõjutavaid riistvara- ja tarkvara-muudatusi ning mis tahes suuri muudatusi liikumis- või visuaalsüsteemis tuleb hinnata, et teha kindlaks nende mõju algsetele kvalifikatsioonikriteeriumidele. Organisatsioon peab valmistama ette mõjutatud valideerimiskatsete muudatused. Organisatsioon peab katsetama lennutreeningseadme (FSTD) vastavust uutele tingimustele.
- c) Organisatsioon teatab kõikidest olulistest muudatustest eelnevalt pädevale asutusele, kes peab otsustama, kas läbiviidavad katsed vastavad nõuetele. Pädev asutus otsustab, kas enne lennutreeningseadme (FSTD) muudatusejärgset kasutuselevõttu koolituse raames on vaja selle erakorralist hindamist.

ORA.FSTD.115 Paigaldamine

- a) Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi omanik tagab, et:
- 1) lennutreeningseade (FSTD) paigutatakse sobivasse keskkonda, kus on tagatud selle ohutu kasutamine ja töökindlus;
 - 2) kõigile lennutreeningseadme (FSTD) kasutajatele ja hooldustöötajatele tutvustatakse lennutreeningseadme (FSTD) ohutusaspekte, et nad oleksid teadlikud kõikidest lennutreeningseadmega (FSTD) seotud ohutusvahenditest ja hädaolukorra ohutusprotseduuridest, ning
 - 3) lennutreeningseade (FSTD) ja selle paigaldus vastab kohalikele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele.
- b) Lennutreeningseadme (FSTD) ohutusvahendeid, näiteks hädaseiskamispidemeid ja avariivalgustust, kontrollitakse vähemalt üks kord aastas ja kontrollitulemusi säilitatakse.

ORA.FSTD.120 Lisaseadmed

Kui lennutreeningseade (FSTD) varustatakse selliste lisaseadmetega, mille suhtes kvalifitseerimisnõudeid ei ole kehtestatud, peab pädev asutus seda siiski hindama, et tagada kahjuliku mõju puudumine koolituse kvaliteedile.

*II JAOTIS**Lennutreeningseadmete (FSTD) kvalifitseerimise nõuded***ORA.FSTD.200 Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifitseerimise taotlus**

- a) Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifitseerimise taotluse esitab pädeva asutuse kehtestatud vormis ja viisil järgmine organisatsioon:
- 1) instrumentaallennu esmaimitaatori (BITD) puhul instrumentaallennu esmaimitaatori (BITD) tootja;
 - 2) kõigil muudel juhtudel organisatsioon, kes soovib lennutreeningseadet (FSTD) käitada.
- b) Esmase kvalifitseerimise taotlejad peavad pädevale asutusele esitama dokumendid, mis kirjeldavad käesoleva määrusega kehtestatud nõuete täitmise kavandatavaid viise. Kõnealused dokumendid peavad sisaldama ORA.GEN.130 ja ORA.FSTD.230 täitmise tagamiseks kehtestatud menetlust.

ORA.FSTD.205 Lennutreeningseadmete (FSTD) sertifitseerimistingimused

- a) Amet annab kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikliga 19 välja sertifitseerimistingimused kui standardid, mille abil näidatakse lennutreeningseadmete (FSTD-de) vastavust määruse (EÜ) nr 216/2008 III lisa kohastele olulistele nõuetele.
- b) Sertifitseerimistingimused peavad olema piisavalt üksikasjalikud ja konkreetsed, et selgitada taotlejatele, missugustel tingimustel kvalifikatsiooni välja antakse.

ORA.FSTD.210 Kvalifitseerimisalus

- a) Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi väljaandmisel koosneb kvalifitseerimisalus järgmisest:
- 1) ameti kehtestatud kohaldatavatest sertifitseerimistingimustest, mis on jõus esmase kvalifitseerimise taotluse esitamise kuupäeval;
 - 2) vajaduse korral õhusõiduki valideerimisandmetest, mis on kindlaks määratud osa 21 alusel kinnitatud kasutamissobivuse andmetega, ning
 - 3) pädeva asutuse kehtestatud eritingimustest, kui vastavad sertifitseerimistingimused ei isalda lennutreeningseadme (FSTD) jaoks piisavaid või nõuetekohaseid standardeid, kuna lennutreeningseadmel (FSTD) on kohaldatavate sertifitseerimistingimuste aluseks olevate omadustega võrreldes uudeid või erilisi omadusi.
- b) Sama kvalifitseerimisalust kohaldatakse lennutreeningseadme (FSTD) edasistel korduvkvalifitseerimistel, kui kategooriat ei ole muudetud.

ORA.FSTD.225 Kvalifikatsioonisertifikaadi kehtivus ja selle kestvus

- a) Lennu täisimitaatori (FFS), lennuelementide imitaatori (FTD) või lennuimitaatori (FNPT) kvalifikatsiooni sertifikaat kehtib järgmisel tingimustel:
- 1) lennutreeningseade (FSTD) ja seda käitav organisatsioon vastab kohaldatavatele nõuetele;
 - 2) pädevale asutusele on tagatud punkti ORA.GEN.140 kohane juurdepääs organisatsioonile, et kontrollida määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade asjaomaste nõuete jätkuvat järgimist, ning
 - 3) kvalifikatsioonisertifikaadist ei ole loobutud ja seda ei ole tühistatud.
- b) Punkti ARA.FSTD.120 alapunkti b alapunktis 1 sätestatud 12-kuulist perioodi võib pikendada kuni 36 kuuni järgmistel tingimustel:
- 1) lennutreeningseadme (FSTD) puhul on läbi viidud esmane ning vähemalt üks korduvhindamine, mis on kinnitanud seadme vastavust kvalifitseerimisalusele;
 - 2) lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi omanik on viimase 36 kuu jooksul edukalt läbinud piisaval hulgal hindamisi;
 - 3) pädev asutus viib organisatsioonis iga 12 kuu järel läbi punkti ORA.GEN.200 alapunkti a alapunktis 6 sätestatud vastavushindamise süsteemi auditi ning
 - 4) organisatsiooni määratud piisavate kogemustega isik kontrollib lennutreeningseadme katsetamisjuhendi (QTG) korrapäraselt taaskohaldamist ning viib iga 12 kuu järel läbi asjakohased toimingud ja subjektiivsed katsed ning saadab nende tulemused pädevale asutusele.
- c) Instrumentaallennu esaimitaatori (BITD) kvalifikatsiooni sertifikaat kehtib tingimusel, et pädev asutus kontrollib kooskõlas punktiga ARA.FSTD.120 korrapäraselt instrumentaallennu esaimitaatori (BITD) vastavust asjaomastele kvalifitseerimisalustele.
- d) Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadist loobumise või selle tühistamise korral tagastatakse kvalifikatsioonisertifikaat pädevale asutusele.

ORA.FSTD.230 Kvalifitseeritud lennutreeningseadmega (FSTD) seotud muudatuste tegemine

- a) Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaadi omanik teatab pädevale asutusele kõikidest lennutreeningseadmega seotud kavandatavatest muudatustest, nagu näiteks:
- 1) olulised ümberehitused;
 - 2) lennutreeningseadme (FSTD) ümberpaigutamine ning
 - 3) lennutreeningseadme (FSTD) kasutusel kõrvaldamine.
- b) Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsioonitaseme tõstmise korral peab organisatsioon pädevalt asutuselt taotlema täienduste hindamist. Organisatsioon teostab kõik taotletava kvalifikatsioonitaseme valideerimiskatsed. Täiendatud lennutreeningseadme (FSTD) lennutehniliste omaduste valideerimiseks ei tohi kasutada eelmiste hindamiste tulemusi.

- c) Lennutreeningseadme (FSTD) uude asukohta üleviimisel peab organisatsioon pädevat asutust sellest eelnevalt teavitama ning esitama asjaomaste tööde ajakava.

Enne lennutreeningseadme (FSTD) taaskasutuselevõttu uues asukohas peab organisatsioon teostama vähemalt ühe kolmandiku valideerimiskatsetest ning funktsionaalsetest ja subjektiivsetest katsetest, et tagada lennutreeningseadme (FSTD) lennutehniliste omaduste vastavus algele kvalifikatsioonistandardile. Katsedokumentide koopiaid säilitatakse koos lennutreeningseadme (FSTD) andmetega, et pädev asutus saaks need läbi vaadata.

Pädev asutus võib pärast lennutreeningseadme (FSTD) ümberpaigutamist läbi viia selle hindamise. Hindamine peab toimuma kooskõlas lennutreeningseadme (FSTD) algse kvalifitseerimisalusega.

- d) Kui organisatsioon kavatses lennutreeningseadme (FSTD) pikemaks ajaks aktiivsest kasutusest kõrvaldada, teavitatakse sellest pädevat asutust ning kehtestatakse lennutreeningseadmete (FSTD) seisuperioodiks asjakohased kontrollid.

Organisatsioon lepib pädeva asutusega kokku aktiivsest kasutusest kõrvaldamise, hoiustamise ja taaskasutuselevõtu kava, et tagada võimalus lennutreeningseadme (FSTD) aktiivse kasutamise jätkamiseks algsel kvalifikatsioonitasemel.

ORA.FSTD.235 Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni üleandmine

- a) Lennutreeningseadme (FSTD) käitava organisatsiooni muutumisel teavitab uus organisatsioon sellest eelnevalt pädevat asutust, et leppida kokku lennutreeningseadme (FSTD) üleandmise kava.
- b) Pädev asutus võib viia läbi hindamise kooskõlas lennutreeningseadme (FSTD) algse kvalifitseerimisalusega.
- c) Kui lennutreeningseadme (FSTD) ei vasta enam algele kvalifitseerimisalusele, taotleb organisatsioon lennutreeningseadmele (FSTD-le) uut kvalifikatsioonisertifikaati.

ORA.FSTD.240 Andmete säilitamine

Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni omanik säilitab järgmised andmed:

- a) kõiki lennutreeningseadme (FSTD) algset kvalifitseerimisalust ja kvalifikatsioonitaset kirjeldavaid ja tõendavaid dokumente kuni lennutreeningseadme (FSTD) eluea lõpuni ning
- b) iga lennutreeningseadme (FSTD) ning selle vastavushindamisega seotud korduvaid dokumente ja aruandeid vähemalt viis aastat.

AeMC-ALAJAGU

LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSED

I JAOTIS

Üldist

ORA.AeMC.105 Reguleerimisala

Käesolevas alajaos kehtestatakse täiendavad nõuded, mida organisatsioon peab täitma, et saada tervisetõendeid, kaasa arvatud klassi 1 tervisetõendeid välja andva lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaat või pikendada selle kehtivust.

ORA.AeMC.115 Taotlus

Lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadi taotlejad peavad tegema järgmist:

- a) vastama punktis MED.D.005 sätestatud nõuetele ning
- b) esitama lisaks ORA.GEN.115 kohaselt nõutavatele organisatsiooni sertifitseerimise dokumentidele andmed määratud haiglate ja meditsiiniastutustega tehtava meditsiinalase koostöö kohta, et korraldada eriarsti pädevusse kuuluvaid läbivaatusi.

ORA.AeMC.135 Kehtivuse kestvus

Lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaat antakse välja määramata ajaks. Sertifikaat kehtib seni, kuni sertifikaadi omanik ja organisatsiooni töös osalevad lennundusarstid teevad järgmist:

- a) vastavad punktis MED.D.030 sätestatud nõuetele;
- b) tagavad vajalike kogemuste säilimise, viies igal aastal läbi piisaval arvul klassi 1 arstlike läbivaatusi.

*II JAOTIS***Juhtimine****ORA.AeMC.200 Juhtimissüsteem**

Lennundusmeditsiinikeskus kehtestab ja haldab juhtimissüsteemi, mis hõlmab ORA.GEN.200 alla kuuluvaid punkte ning lisaks sellele järgmisi menetlusi:

- a) tervisetõendite väljaandmiseks MED-osa kohaselt ning
- b) konfidentsiaalsete terviseandmete jätkuvaks hoidmiseks.

ORA.AeMC.210 Nõuded töötajatele

- a) Lennundusmeditsiinikeskused peavad tagama, et:
 - 1) keskuse juhatajaks määratakse lennundusarst, kellel on klassi 1 tervisetõendite väljaandmise õigus ning oma ülesannete täitmiseks piisav kogemus lennundusmeditsiini valdkonnas, ning
 - 2) tal oleks piisaval hulgal asjaomase kvalifikatsiooniga lennundusarste ning muid tehnilisi töötajaid ja eksperte.
- b) Lennundusmeditsiinikeskuse juhataja vastutab läbivaatuste tulemuste hindamise eest ning peab allkirjastama aruanded, tunnistused ja esmased klassi 1 tervisetõendid.

ORA.AeMC.215 Nõuded tööruumidele

Lennundusmeditsiinikeskusel peavad olema sertifikaadi reguleerimisalasse kuuluvate õiguste teostamiseks vajalikke lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi võimaldavad meditsiinitehnilised vahendid.

ORA.AeMC.220 Dokumentide säilitamine

Lisaks punktis ORA.GEN.220 sätestatud andmetele peab lennundusmeditsiinikeskus tegema järgmist:

- a) säilitama tervisetõendite väljaandmiseks, nende kehtivuse pikendamiseks ja taastamiseks tehtud arstlike läbivaatuste ja hindamiste ning nende tulemuste andmeid vähemalt kümme aastat pärast viimase läbivaatuse kuupäeva, ning
 - b) säilitama kõiki meditsiinilisi andmeid viisil, mis tagab konfidentsiaalsete terviseandmete jätkuva kaitse.”
-

Tellimishinnad aastal 2012 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 310 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	840 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET